

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನು

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘ

ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜು, ಬೆಂಗಳೂರು

೧೯೪೨

ಕೆ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್.

ನಿ. ೨೩. ಎ.

ಮಹಾಕವಿ ಕಾರ್ತಿಕ

ವೈಭವರು

— ೨೪ - ೨ - ೪೫.

ಸಾಫೋಕ್ಲೀಸ್ ಮಹಾಕವಿ

ಅ ಶ್ವತ್ಥಾನು ನ್

“ಶ್ರೀ”

ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಂಘ

ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜು, ಬೆಂಗಳೂರು

೧೯೪೨

ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರಕಟಣೆ

೧೯೨೯

ಎರಡನೆಯ ಪ್ರಕಟಣೆ

೧೯೪೨

ALL RIGHTS RESERVED

ಮೊದಲನೆಯ ಎಂಟು ಪುಟ ಮಾತ್ರ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಅರಳಿಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವ

ಬಿ. ಬಿ. ಡಿ. ಪವರ್ ಪ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಾಗಿ ಬಿಂಬಾಯಿತು

ನಾಟಕದ ಸಾರಾಂಶ

೧

ರಾತ್ರಿ ಪಾಂಡವರ ಪಾಳೆಯದಲ್ಲಿ ಕೊಲೆಮಾಡಿದವನು ಯಾರೆಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಹೆಜ್ಜೆಗುರುತಿನಿಂದ ಕೃಷ್ಣನು ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ ಗೂಡಾರದ ಬಳಿಗೆ ಬರುವನು. ಅಲ್ಲಿ ರುದ್ರನು ಅವನಿಗೆ—ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನು ಕೌರವನ ದುರ್ಮರಣದಿಂದ ಕ್ರುದ್ಧನಾಗಿ, ಪಾಂಡವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾಶಮಾಡುವಂತೆ ವರವನ್ನು ಕೇಳಿ, ತಾನು ಕೊಡದಿರಲು ತನ್ನನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ, ಪಾಂಡವರ ಪಾಳೆಯವನ್ನು ಅರ್ಧರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕು, ತನ್ನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಉನ್ನತನಾಗಿ ಪಶುಗಳು ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳು ಮುಂತಾದವರನ್ನು ಕೊಂದು, ಸೆರೆಗಳೆಂದು ಕೆಲವು ಪಶುಗಳನ್ನೂ, ಕೃಷ್ಣನೆಂದು ಒಂದು ಕುರಿಯನ್ನೂ ಗೂಡಾರಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಹಿಂಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವನು. ಕೃಷ್ಣನು ಬೇಡಬೇಡವೆಂದರೂ ರುದ್ರನು ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರಮಾಡುವನು. ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನು ತಾನು ಭೀಮಾರ್ಜುನರನ್ನು ಕೊಂದುದನ್ನು ಹೊಗಳಿಕೊಂಡು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣನಾದ ತಂತ್ರಿಯಾದ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಮಾಡುವ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆ ಇನ್ನೂ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಳಗೆ ಹೋಗುವನು. ಕೃಷ್ಣನು ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ ಗತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಮರುಗುವನು. ರುದ್ರನು—ಎಷ್ಟೇ ಪೌರುಷವಿರಲಿ, ಐಶ್ವರ್ಯವಿರಲಿ, ಮನುಷ್ಯಮಾತ್ರನಾದವನು ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ಮದಿಸಿ, ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿದರೆ, ದೇವತೆಗಳು ಅಂತಹವನನ್ನು ಮುರಿಯುವರು ಎಂದು ತಿಳಿಸುವನು.

೨

ಮೇಳದವರು ಘೋರಕೃತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದವನು ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನೆಂದು ಪಾಂಡವರ ಸೇನೆ ಕೂಗುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ, ನಿಜಾಂಶವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ ಬಳಿಗೆ ಬರುವರು. ನಿಜವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಏನೋ ದೈವದ ಮೋಸವಿರಬೇಕೇ ಹೊರತು ಬುದ್ಧಿ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನು ಈ ಕೆಟ್ಟಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿರಲಾರನೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಭಾರ್ಗವಿ ಒಂದು ಮೇಳದವರಿಗೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ನಿಜವೆಂದು ತಿಳಿಸುವಳು; ಮತ್ತು ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ ಭ್ರಮೆ ಹೋಗಿ ಬುದ್ಧಿ ತಿರುಗಿ, ಬಹು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಪಟ್ಟು, ಏನೋ ಕೆಟ್ಟ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿರುವನೆಂದೂ, ಕೆಳೆಯರಾದ ಮೇಳದವರು ಅವನನ್ನು ಸಂತೈಸಬೇಕೆಂದೂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಳು.

೪

೩

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನು ತಾನು ಕೊಂದ ಪಶುಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಕಟಪಡುತ್ತ, ಇಂಥ ದುಷ್ಟತ್ವವನ್ನು ಮಾಡಿದ ನನಗೆ ಮರಣವೇ ಸರಿ, ನಾನಿನ್ನು ಮಾನದಿಂದ ಬದುಕುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಬಗೆದು, ತಾನು ಕೌರವನ ಹಗೆಯನ್ನು ತೀರಿಸಿ ಸ್ವಾಮಿಭಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ದೈವವು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿಸಿತೆಂತಲೂ, ತನ್ನ ಅಪಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಸತ್ತು ನೀಗಬೇಕೆಂತಲೂ ಭಾರ್ಗವಿಗೂ ಮೇಳದವರಿಗೂ ಹೇಳುವನು. ಅವರು ಎಷ್ಟು ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದರೂ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ತನ್ನನ್ನು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಬಿಟ್ಟ ರುದ್ರನಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಭಕ್ತಿಯ ಹಂಗು ಹರಿದುಹೋಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಸಿ, ಸುಖವನ್ನೇ ಅರಿಯದ ತನ್ನ ಬಾಳನ್ನೂ, ತನ್ನ ತಾಯ್ನಾಡಾದ ಕನ್ನಡವನ್ನೂ, ನೆಲಸಿದ ನಾಡಾದ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನೂ ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡು ವ್ಯಥೆಪಟ್ಟು, ತನ್ನ ಮಗನಾದ ರುದ್ರಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕರೆಸಿ, ಆಶೀರ್ವಾದಮಾಡಿ, ಬೇಟೆಗೆ ಹೋಗಿರುವ ಏಕಲವ್ಯನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ರಕ್ಷಕನಾಗುವನೆಂದು ಹೇಳಿ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವನು.

೪

ಮೇಳದವರು ಬನವಾಸಿಯ ಸುಖವನ್ನೂ, ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಾಡನ್ನೂ, ಭಾರ್ಗವಿಯ ದುಃಖವನ್ನೂ, ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ ದುಷ್ಟರಿಣಾಮವನ್ನೂ ನೆನಸಿಕೊಂಡು ಶೋಕಿಸುವರು.

೫

ಇವರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ವಕ್ರೋಕ್ತಿಯಿಂದ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನು ತಾನು ಭಾರ್ಗವಿಯ ಗೋಳಿಗೆ ಮರುಗಿದನೆಂದೂ, ಬಲಿಷ್ಠರಾದ ದೇವತೆಗಳ ಮೇಲೆ ಎದ್ದು ಬೀಳುವುದು ಮೂರ್ಖತನವೆಂದು ತನಗೆ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾಯಿತೆಂದೂ, ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ತನ್ನ ಕಳಂಕವನ್ನು ತೊಳೆದು ರುದ್ರನ ಕೋಪವನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವನೆಂದೂ, ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ತನ್ನ ಮಿತ್ರರು ತನ್ನ ಸಂಕಟವೆಲ್ಲಾ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯಿತೆಂಬ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕೇಳುವರೆಂದೂ ಹೇಳಿ ಹೊರಟುಹೋಗುವನು.

೬

ಮೇಳದವರು ನಂಬಿ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನು ರುದ್ರನ ಕಡಿ ತಿರುಗಿದನೆಂದೂ, ಬದುಕಿಕೊಂಡನೆಂದೂ ಅನಂದಪಟ್ಟು, ಶಿವನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ನಾಟ್ಯವಾಡುವರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ದೂತನು ಓಡಿಬಂದು ಏಕಲವ್ಯನು ಬೇಟೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದವನು ಹಿಂದಿರುಗಿದನೆಂದೂ, ಒಡನೆ

ಪಾಂಡವರ ಸೇನೆಯೆಲ್ಲವೂ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ ಆಪ್ತಮಿತ್ರನೆಂದು ಅವನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿತೆಂದೂ, ಅದರ ಕೃಷ್ಣನು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿ ಏಕಲವ್ಯನಿಗೆ—ಈ ಒಂದು ದಿನಸ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ ಮೇಲೆ ರುದ್ರನ ಆಗ್ರಹವಿರುವುದು; ಅವನನ್ನು ಹೊರಗೆ ಬಿಡದೆ ಒಳಗೆ ತಡೆದಿರಿ, ಶಾಂತಿಮಾಡಿ ರುದ್ರನ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಅವನನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದನೆಂದೂ ತಿಳಿಸುವನು. ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನು ಆಗಲೇ ಹೊರಟುಹೋದನಲ್ಲಾ ಎಂದು ಆತಂಕಪಟ್ಟು ಮೇಳದವರೂ ಭಾರ್ಗವಿಯೂ ಅವನನ್ನು ಅರಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವರು.

೭

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನು ಪಾಂಡವರನ್ನು ಶಸಿಸಿ ಖಡ್ಗದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಸಾಯುವನು. ಭಾರ್ಗವಿಯೂ ಮೇಳದವರೂ ಕಂಡು ದುಃಖಿಸುವರು. ಪಾಂಡವರೂ ಕೃಷ್ಣನೂ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗರ್ವಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ; ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನನ್ನು ಅವರು ಜಯಿಸಲಿಲ್ಲ; ದೈವವು ಮುರಿಯಿತು ಎಂದು ಭಾರ್ಗವಿ ಹೇಳುವಳು. ಏಕಲವ್ಯನೂ ಬಂದು ಸೇರಿ, ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ ಗುಣಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡಿ, ತಾನು ಯಾವ ಮುಖವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತನ್ನೂರಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಎಂದು ಖೇದಪಟ್ಟು ಪ್ರೇತ ಸತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೊಡಗುವನು. ಆಗ ಭೀಮನು, ದ್ರೌಪದಿಯ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನು ರಾತ್ರಿ ಕೊಂದನೆಂದು, ರೋಷಾನೇಶದಿಂದ ಬಂದು ತನ್ನ ಶತ್ರು ಸತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಶವವನ್ನು ನಾಯಿನರಿಗಳಿಗೆ ಎಳಿಸುತ್ತೇನೆ, ಉತ್ತರಕ್ರಿಯೆ ಆಗಕೂಡದು ಎಂದು ತಡೆಯುವನು. ಏಕಲವ್ಯನಿಗೂ ಭೀಮನಿಗೂ ಮಾತು ನಡೆದು, ಯುದ್ಧವಾಗುವುದು.

೮

ಮೇಳದವರು ಯುದ್ಧವೆಂಬುದನ್ನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಯಾರು ಮಾಡಿದರೋ ಎಂದು ಶಸಿಸುತ್ತ, ಶಾಂತಿಯ ಸುಖಗಳನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತ, ಭಾರತ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಮೂಲಕಾದ ದ್ರೌಪದಿ ಯಾವ ಗಳಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದಳೋ ಎಂದು ಅವಳನ್ನು ಜರೆಯುತ್ತ, ಭೀಮ ಏಕಲವ್ಯ ರಿಗೆ ಕ್ಷಮೆಯನ್ನು ತಾಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುವರು.

೯

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನು ಬಂದು ಭೀಮನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳುವನು. ವೀರರು ವೀರರಿಗೆ—ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಸತ್ತಮೇಲೆ—ಅಪಮಾನಪಡಿಸುವುದು ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಧರ್ಮವಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಉತ್ತರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಯಾಗಿ ಬರುವುದು ಮನುಷ್ಯಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ, ದೈವಶಾಸನಕ್ಕೂ

ವಿರುದ್ಧವೆಂತಲೂ, ಹೆಂಗಸಿನ ದುಃಖಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ಸರವನ್ನು ಬೆಳಸಬಾರದೆಂತಲೂ, ಅಶ್ವತ್ಥಾ
ಮನು ಮಹಾವೀರನು, ಪೂಜ್ಯನು ಎಂತಲೂ ಹೇಳುವನು. ತನ್ನ ದೇವರು ರುದ್ರನೇ
ಕೈಬಿಟ್ಟವನಲ್ಲಿ ನಿನಗೇಕೆ ಇಷ್ಟು ವಿಶ್ವಾಸವೆಂದು ಭೀಮನು ಅಕ್ಷೇಪಿಸಲು,—ರುದ್ರ
ಹೃದಯವನ್ನು ನಾವೇನು ಬಲ್ಲೆವು, ಕಲ್ಮಷವನ್ನು ಕಳೆದು ಪರಿಶುದ್ಧಾತ್ಮನನ್ನು ಸೆಳೆದು
ಕೊಂಡನೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುವನು. ನಿನ್ನಿಷ್ಟದಂತೆ ನಡೆಸು; ನನಗೆ
ಅವನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಹುಟ್ಟಿದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಭೀಮನು ಹೊರಟುಹೋಗುವನು. ಕೃಷ್ಣನು
ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ ಮಗನನ್ನು ಹರಸುವನು.

೧೦

ಉತ್ತರಕ್ರಿಯೆಗಾಗಿ ದೇಹವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವರು. ತಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ,
ರುದ್ರನಲ್ಲಿ ಹೋರಿ ರುದ್ರನಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು
ಕಟ್ಟಿ, ಜಾತ್ರೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದಾಗಿ ಏಕಲವ್ಯನೂ ಮೇಳದವರೂ ಹರಸಿಕೊಳ್ಳುವರು.

ಭರತವಾಕ್ಯ

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಎಂಬ ರುದ್ರ ನಾಟಕಂ

[ಗ್ರೀಕ್ ಮಹಾಕವಿ ಸಾಫೋಕ್ಲೀಸಿನ “ಏಜಾಕ್ಸ್” ಎಂಬ ರುದ್ರ ನಾಟಕವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ, ಮಹಾಭಾರತದ ಸೌಪ್ತಿಕಪರ್ವದ ಕಥೆಯನ್ನು ಅದರೊಡನೆ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡು, ಈ ನಾಟಕವನ್ನು ರಚಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ದ್ರೋಣನ ತಾಯಿ ಭಾರ್ಗವಿ ಪರಶುರಾಮನ ತಂಗಿಯೆಂದೂ, ದ್ರೋಣಾಶ್ವತ್ಥಾಮರು ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಬನವಾಸಿ ಪ್ರಾಂತದಿಂದ ಕೌರವನಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸೇರಿದರೆಂದೂ, ಇದೇ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಏಕಲವ್ಯನು ತನ್ನ ಗುರುಗಳ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ತನ್ನ ಬೇಡರ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಭಾರತ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕಾದಿದನೆಂದೂ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಬೇಡರೇ ಈ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮೇಳದವರು.

—ಶ್ರೀ]

ಸಾ ತ್ರಂ ಗ ಳ್

ರುದ್ರನ್

ಕೃಷ್ಣನ್

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಭಾರ್ಗವಿ

ರುದ್ರಶಕ್ತಿ

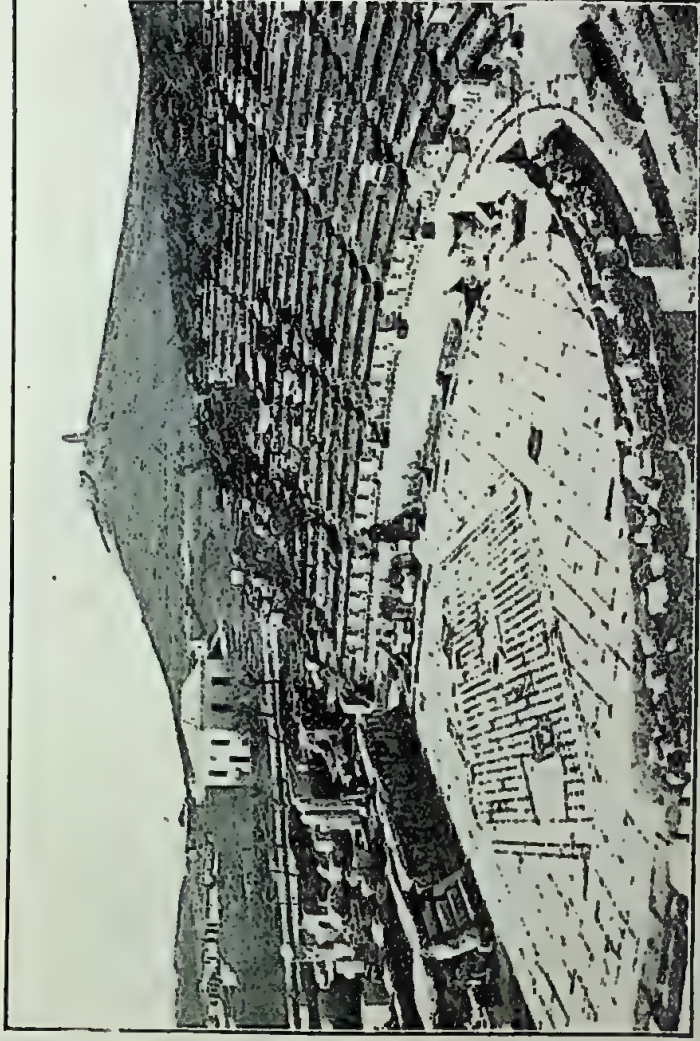
ದೂತನ್

ಏಕಲವ್ಯನ್

ಭೀಮನ್

ಕನ್ನಡದ ಬೇಡರ ಮೇಳಂ

ಪುರಾತನ ಗ್ರೇಟ್ ನಾಟಕಶಾಲೆ

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

[ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದೊಳ್ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ ಬೀಡ ಮುಂದೆ

ರುದ್ರನ್, ಪಶ್ಚಿಯುಟಿಸುತ ಕೃಷ್ಣನ್]

ರುದ್ರನ್

ವಾಸುದೇವ!

ಕೃಷ್ಣನ್

ಭಗವನ್ !

ರುದ್ರನ್

ಏಗಕುಂ ನೀನ್, ನೋಟಿಸ್ತೀನ್,

ಅಪಿಗುಲಿಗಳನ್ ಮುಟಿವ ನೋಂಪಿಯನ್ ನೋಂತಿರೈ.

ಈಗಳ್ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್ ಇರ್ಪ ಕಡೆವೀಡೆಯ್,

ವೊಸಪಡ್ಡಿಗಳನ್ ಆಳೆದು, ಇಣಕಿಣಕಿ, ಒಳಗಿರ್ಪನ್

ಇಲ್ಲಮೆಂದಾರಯ್ದೇನ್ ಮಾಟಿಸ್ತಿ? ಕಂಪುನಿಡಿ

ದಿಂತು ಬರ್ಕುಂ ಬಿಡದೆ ಬೀಂಟಿನಾಯ್ ! ಎನಗಟಿಪು

ಕಾಡ್ಯಮನ್. ನೀನ್ ಪ್ರಿಯನ್ ನಮಗೆ.

ಕೃಷ್ಣನ್

ಎನ್ನೊಡೆಯ,

ಅಮರರೊಳ್ ನನಗೆ ಪರಮಪ್ರೇಮಿ, ಓ ರುದ್ರ,

ನಿನ್ನಾತ್ಮಮ್ ಎನ್ನುಸಿರ್ ; ಜಯಭೇರಿ ನಿನ್ನ ದನಿ.

ನಿನ್ನೊಳ್ ಆಲೋಚಿಸದೆ ನಾನ್ ತೊಡಗಿದುದುಮ್ ಉಂಟೆ?

ಆಲಿಪುದು.—ಈ ಇರುಳ್ ನಡೆದುದೊಂದದ್ಭುತಂ.

ಪಟ್ಟ ಪಡೆ ಪಟ್ಟಂತೆ ವೊಯ್ದತ್ತು. ಪಾಯ್ದತ್ತು

ಭೂತಮೆಂಬರ್ ಕೆಲರ್ ; ಮತ್ಸರದ ಕೌರವನ

ಪ್ರೇತಮೆಂಬರ್ ಕೆಲರ್. ಪಲಪಲವು ಕಳವಳಂ.

ಆರುಮ್ ಇಂತೆಂದಟಿಯರ್, ಇದಟಿ ತಳಮನ್ ಪಿಡಿಯೆ

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಬೆದಕುತಿರೆ, ಕಾಪಿನಾಳ್ ಒರ್ಟನ್ ಎನ್ನನ್ ಕೂಗಿ,
ನಡುನಡುಗುತಮಮು ! ಭೈರವರೂಪಂ !—ಆ ದೆಸೆಯೆ !
ರಕ್ತಾಭಿಷೇಕಂ ! ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನನ್ ಪೋಲ್ಗುಂ,
ಅದೊ ಪರಿಗುಂ ಎಂದನ್. ಒಡನೆ ಬೆಂಬತ್ತಿದೆನ್.
ಒರ್ಮೆ ಕಾಣ್ಬುದು ಪಡ್ಲೆ, ಒರ್ಮೆ ಕಾಣದು. ಪೆರ್ಮೆ,
ನಿನ್ನ ದರ್ಶನಮ್ ಆಯ್ತು; ಜಯಮ್ ಆಯ್ತು ಇನ್ನೆನಗೆ.
ನೇರಮೋ ಈ ಬೇಂಟೆ ?

೨೦

ರುದ್ರನ್

ನೇರಂ. ಆತನದೆ

ಈ ಕೆಲಸಮ್; ಒಳಗಿರ್ಪನ್.

ಕೃಷ್ಣನ್

ಎಕೆ ಕಯ್ಯಿಟ್ಟನೋ

ಇಂತಪ್ಪ ಘೋರದೊಳ್ !

ರುದ್ರನ್

ಕ್ರೋಧಾತ್ಮಪರವಶನ್ !

ತನ್ನ ನಾಲ್ದನ ಕೊಲೆಯ ಮಾನಭಂಗಕೆ ಮುಳಿದು
ಪಾಂಡವಧ್ವಂಸಮನ್ ಮಾಡಿ ಮೆಚ್ಚಿ ಪೆನೆಂದು
ಸಾಱಿದನ್, ಕೈಮುಟ್ಟಿ, ಪ್ರಿಯತಮಸ್ವಾಮಿಯೋಳ್.

ಕೃಷ್ಣನ್

ಒಜಿಗಿರ್ದ ವೀರರನ್ ಕೊಲ್ಪುದೇನ್ ? ಅದಱಿಕ್ಕೊಳಂ
ಪಶುಗಳನ್ ? ಪೆಂಡಿರನ್ ? ಮಕ್ಕಳನ್ ?

೦ ರುದ್ರನ್

ಇಱಿದಿಱಿದು

ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ ಕೊಂದೆನೆಂಬುದೇ ಅವನೆಣಿಕೆ.

೨೦

ಕೃಷ್ಣನ್

ಆ ರೌದ್ರಖಡ್ಗದಿನ್ ಅದೆಂತು ನಾಮ್ ಬರ್ದುಕಿದೆವು ?
ಆರ್ ತಡೆಧರ್ ಆ ಕೊಲೆಯ ಕಯ್ಯನ್ ?

ರುದ್ರನ್

ಕೇಳ್, ಪೇಟ್ರಿನ್.

ನೇಪಟ್ರಿಡನಾ ಕಾರವನ್ ಮುಯಿಗೆ, ನಿಡುಪೊಯ್ತಿ ಪಕ್ಕದೊಳ್ ಕುಳ್ಳು,
ದುಃಖದೊಯ್ತಿನ್ ನುಂಗಿ, ಕಟ್ಟೊಲೈಯಾಳ್ವಂಗೆ ಭಕ್ತಿಯಿನ್ ಕಡೆಗೆ
ಕಣ್ಣುಚ್ಚಿ, ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಪಲ್ಲಡಿದು, ತನ್ನ ಬೀಡನ್ ಪೊಕ್ಕು, ಕೆಳದರ್,
ಬಿಲ್ಲನ್ ಒರೈದೆ ಬಿಸುಟು, ಒಟಿಯಿಂದಮ್ ಇರ್ಬಾಯ್ತು ಖಡ್ಗಮನ್ ಪಿರಿದು,
ನಿಟ್ಟೋಟದಿನ್ ಪರಿದು, ನಿಶೆಯೊಳಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪಾಳೆಯದೊಳಗೆ ನೆಗೆದನ್.

ಕಾಣಿಸಿದೆನ್ ಆಗಳ್ ಆನ್. ಪ್ರಿಯವೀರ, ದಾಟಿಯೇನ್? ವರಮಾವುದೀವೆನ್?
ಪಾಂಡವರ ಲೋಕಕೆನ್ನಿನ್ ಪ್ರಳಯಮೆಂದನ್.—ಕೆಲರ್ ಉಟಿದು, ಎಂದೆನ್.

ನೋಡುತಿರು, ನೋಡುತಿರು, ಎಲೆ ರುದ್ರ, ದೂರದೊಳ್ ನೋಡುತಿರು, ವೀರೈಂ ಉಂ
ಮಾನುಷಮ್ ಅದೆಂತಿರುಮೆಂಬುದನ್! —ಮದಿಸಿ ತಾನ್ ನಕ್ಕನ್; ಆನ್ ನಕ್ಕೆನ್.
ಮಾಯಮನ್ ಬೀಸಿದೆನ್. ಮರುಳ್ಳೊಂಡನನ್ ಮಾಡಿ, ಕಾಡ್‌ಮುಸುಕಿ, ತಿರಿಪಿ
ನಿಮ್ಮ ನಡುಬೀಡಿನಿನ್, ಪೊಟಿವೀಡ ಮಂದಿ ಇರ್ದೆಡೆಗಳೊಳೆ ಬಿಟ್ಟೆನ್.

ಆಹ, ಏನ್ ಆರ್ಭಟಂ! ಆಹ, ಏನ್ ಚೀಟಾಟಂ! ಏನ್ ಕೊಲ್ವ ಗರವಂ!
ಮೇಲ್ವಿಟ್ಟು ತುಲುಗಳನ್ ತಡಿದನ್. ಎಟ್ಟಿಟ್ಟ ಪೆಣ್ಣಳನ್ ಪೊಟಿದನ್.
ದಾದಿಬಟಿ ಪಸುಳೆಯನ್ ಬಾಳ್‌ಮೊನೆಗೆ ಜುರ್ಬಿದನ್, ಬಿರ್ಬಿದನ್, ಕೊಯ್ದನ್.

ಗೊಡಾರಮನ್ ಕಿಟ್ಟು, ಕಾಡ್‌ಪೊಸೆವ ಕಲಿಗಳನ್ ಮೂದಲಿಸಿ ಪೊಯ್ದನ್.

ನಾನ್ ಅವನ ಬಟಿ ಇರ್ದು, ಮರುಳ್ಳೆ ಧೂಪಂದೋಲುತಾ ಮನುಕೊಳ್ಳೀಭಂ
ತೆರೆಮಸಗೆ ಉದಿದೆನ್—ಆಹ, ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನ, ಗುರುವನ್ ಇಂತಲೈ

ಕೊಟಿದು ವುಣ್ಯಂಗೊಂಡೆ! ಎಂದೊಂದು ಕುದುರೆಯನ್ ಕೊರಲಾಂಕಿ ಕೊಟಿದನ್. ೫೦

ಆನೆಯೊಂದನ್ ತಟ್ಟಿ, ಭೀಮಸೇನನೆ ಗೆತ್ತು, ರಾಕ್ಷಸಾ, ದೈತ್ಯಾ,

ಕಾರವೇಂದ್ರನ್, ಬಿಟ್ಟಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಮುಡಿಯುನ್ ಒದೆದ ಕಾಲ್ ಎಲ್ಲಿ?

ಎಲ್ಲಿ ತೋಟಿಂದದಟಿ ಕಾಲ್‌ಮುಟಿದು, ಬಲ್ವೆಣನನ್ ಒದೆದೊದೆದು, ಬಿಸುಟನ್.

ಕಡೆಗೆಲ್ಲರನ್ ಕೊಂದೆನೆಂದೆಣಿಸಿ, ಕಾಂಕುಟಿಡೊಳ್ ಕುಟಿಯೊಂದನ್ ಇಟುಕಿ

ಬಾ, ಕೃಷ್ಣ, ಯುದ್ಧಮನ್ ಪೊತ್ತಿಸಿದ ಮಾಯಾವಿ, ಫಲಮನ್ ಉಣ್, ಬಾರ,

ನೀನ್ ಪಿರಿಯ ಬಿರ್ದಿನನ್, ಎನುತೆ ಬೀಡಿಂಗುಯ್ದು ಹಿಂಸಿಸುತ್ತಿರ್ಪನ್.

ಸುತ್ತಲುಂ ಬೀರರೆಂದಟ್ಟಿತಂದುವು ಪತುಗಳ್ ಇಟಿದು ಕೆಡೆದಿರುಂ.

ನೋಡು, ಆ ನೋಟಮನ್. ಬೆದರಿದಿರು. ತೋಟುವೆನ್ ಪರ್ಜಿದಾ ಪುರ್ಜನ್—
 ಓಹೊ, ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ, ಸೆಪಿಗಳನ್ ಪೀಡಿಸುವುದಂತಿರೈ, ಬಾರ |
 ಬಾರ, ಬೀರರ ಬೀರ, ದೈವಮನ್ ಲೆಕ್ಕಿಸದ ರುದ್ರಾವತಾರ |

೬೦

ಕೃಷ್ಣನ್

ಎನ್ ಮಾಟಪ್ಪಿ, ಓ ರುದ್ರ, ಕರೆಯದಿರ್, ಕರೆಯದಿರ್.

ರುದ್ರನ್

ಎನಯ್ಯ, ಪೇಡಿತನಂ, ಅಂಜದಿರ್.

ಕೃಷ್ಣನ್

ನಿನ್ನಾಣೆ, ಬೇಡ, ಬೇಡೊಳಗಿರೈ.

ರುದ್ರನ್

ಎನ್ ಭಯಂ? ಮರ್ತ್ಯನ್ ಅವನ್ ಈಗಲುಂ.

ಕೃಷ್ಣನ್

ಮರ್ತ್ಯನೇ—ಅಡೊಡೆನಗರಿಯ ಪಗೆ.

ರುದ್ರನ್

ನಗೆ ಇನಿದು—ಪಗೆಗಳನ್ ನಗುವ ನಗೆ.

ಕೃಷ್ಣನ್

ಬೇಡ ಎನಗಾ ನಲಿವು. ಒಳಗಿರೈ.

ರುದ್ರನ್

ಅಱಿವು ಮರುಳಾದಂಗಿ ಬೆದರಿತ್ತಿಯಾ ?

ಕೃಷ್ಣನ್

ಅಱಿವು ತಿಳಿದೆಯ್ತರೈ, ಬೆದರಿತೆನ್.

ರುದ್ರನ್

ನೀನ್ ಇರ್ಪುದನ್ ಬಂದು ಕಾಣನ್.

೭೦

ಕೃಷ್ಣನ್

ಅದಂತಕ್ಕುಂ? ಅವನ ಕಣ್ ಕುರುಡೆ?

ರುದ್ರನ್

ಕಟ್ಟಿಲಿಪೆನ್ ಆನ್ ಕಾಣ್ಣ ಕಣ್ಣನ್.

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಕೃಷ್ಣನ್

ಬಗೆಯೆ ದೇವತೆ ಆವುದಾಗದೋ !

ರುದ್ರನ್

ಅಲುಗದೆಯೆ ನೋಡುತಿರು, ಅರುಗಾಗಿ.

ಕೃಷ್ಣನ್

ನಿನ್ನಾಜ್ಞೆ.—ಅನ್ ಇರೆನೆ ದೂರದೊಳ್ !

ರುದ್ರನ್

ಓಹೊ, ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ ! ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಬರವೇಟಿತ್ತಿನ್ !

ಇಂದಿದೇನ್ ಇನಿತೊಂದು ಮಿತ್ರನೊಳ್ ಅನಾದರಂ ?

[ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್ ಚಮ್ಮುಟಗೊಡಿದು]

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಎನ್ನ ದೇವತೆ, ಗೆಲವು ! ಗೆಲವು ಗೆಲವೋ ರುದ್ರ !

ಸಯ್ಯು ನೀನ್ ಬಂದುದು, ಕೃಪಾಕರಾ ! ಈ ಜಯಕೆ

ಸೇವಿಪೆನ್ ನಿನ್ನ ಕೊರಲೊಳ್ ಪೊನ್ನ ತಲೆಗಳನ್.

ರುದ್ರನ್

ನಲ್ಲುಡಿ. ಅದಂತಿರೈ. ಉಡಿದೆಯೆ—ಪೇಟಿನಗೆ—

ಪಾಂಡವರ ದಟದ ಬಿಸುನೆತ್ತರಿನ್ ಖಡ್ಗಮನ್ ?

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಎನ್ನ ದಾ ಅಗ್ಗಳಿಕೆ, ಏಕಿಲ್ಲಮೆಂದಪೆನ್ !

ರುದ್ರನ್

ಬಗೆ ತಣಿಯೆ ಪೊಯ್ದೆಯೋ ಭೀಮಪಾರ್ಥರ್ಕಳನ್ ?

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಇನ್ನವರ್ ಕೆಣಕರ್ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್ ಎಂಬೊನನ್.

ರುದ್ರನ್

ಇರ್ವರುಂ ಸತ್ತರ್ !

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಸತ್ತರ್. ಇನ್ ಪುಟ್ಟರ್. ತಣಿ, ಕೌರವ !

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ರುದ್ರನ್

ನಲ್ಲದು. ಆ ಪಾಂಡವರ್ ಪ್ರಾಣಮೆಂದಿದರ್ನೇ
ಅವನ ಗತಿ ಏನಾಯ್ತು? ಕಯ್‌ನುಣ್ಣೆ ಕೊಂಡನೋ?

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಏನಾದನ್ ಆ ಗುಳ್ಳೆನರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆಯಾ?

ರುದ್ರನ್

ಅವ್ವುದಾ ಕೃಷ್ಣನ್, ನಿಮಗೆಲ್ಲಮ್ ಇಱಿವ ಮುಳ್.

೯೦

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಆಹ, ಒಳಗಿರ್ಪನ್! ಸವಿಯ ಸೆಱಿತಿ, ಸವಿಯ ಸೆಱಿತಿ ಎನಗೆ.
ಅವನನ್ ಈಗಲೆ ಕೊಲ್ಲೆನ್, ಎನ್ನ ದೊರೆ!

ರುದ್ರನ್

ಏನ್ ಮಾಱಿತ್ತಿ?

ಮೊದಲ್ ಅವನಿನ್ ಏನಾಗವೇಱ್ಕುಮೋ? ಏನ್ ಥಲಮೋ?

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಎನ್ನ ಗೊಡಾರದಾ ಕಂಬಕ್ಕೆ ಬಿಗಿದು—

ರುದ್ರನ್

ಬಿಗಿದು—

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಈ ಚಮ್ಮಟಿಗೆ ಸುಲಿದು, ಬೆನ್ ಪಸುರ್ಗಟ್ಟಿ—

ರುದ್ರನ್

ಪಾಪ, ರಾಸಕ್ರೀಡೆಯಾಡುವೊನ್ ಪೆಣ್ಣೆರೊಳ್!

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಆಡಿಪೆನ್, ಆಡಿಪೆನ್. ನೀರ್ ಕೇಳಿ, ಮೊಯ್ ಮೊಯ್, ಪಾಡಿಪೆನ್.

ರುದ್ರನ್

ಬೇಡ, ಹಿಂಸಿಸಬೇಡ, ಆ ಬಡವು ಗೋಪನನ್.

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಮತ್ತೇನೆ ಕೇಳ್, ರುದ್ರ, ಕೊಟ್ಟಪೆನ್. ಇದೊಂದಿಲ್ಲಂ!

ಇಂತೆ ಸಾಯಲ್ವೇಟ್ಟುಂ ಆ ತಂತ್ರಿ.

ರುದ್ರನ್

ಆಯ್ತಾಯ್ತು :

೧೦೦

ನಿನ್ನಿಜ್ಞೆಗೆನ್ನಿಜ್ಞೆಯೇನ್ ? ನಲಿ, ವೊಯ್ತು ನಲಿ.

ನಿನ್ನ ಕಯ್ ತಡೆವರ್ ಆರ್ ಇರ್ಪರ್ ? ವೋಗು, ನಲಿ.

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ನಲಿವೆನ್, ಇದೊ, ವೋಪೆನ್—ಒಂದನ್ ಎರೆವೆನ್, ರುದ್ರ,

ಇಂದಿನವೊಲ್ ಎಗಳುಂ ಕಯ್ತಡೆ ಕಾಪಾಡು.

[ಘೋಷನ್

ರುದ್ರನ್

ಎನ್ ಪಿರಿದು, ನೋಡಿದೆಯ, ದೈವಬಲಂ, ಎಲೆ ಕೃಷ್ಣ,

ಆರಿದ್ದರ್ ಈತನಿನ್ ಜ್ಞಾನಿಯುಂ ಶೂರನುಂ?

ಬಲ್ಲಯ್ ಆರಾನುಮನ್?

ಕೃಷ್ಣನ್

ನಾನ್ ಕಾಣೆನ್ ಆರುಮನ್.

ಅವನ ಗತಿಯನ್ ಕಂಡು, ಎನ್ನ ಪಗೆಯಾದೊಡಂ,

ವಿಧಿವಶದೆ ಕಾಲ್ತೊಡರ್ಬು ಬಿಟ್ಟಿಂಗಿ ಮುಗುವೆನ್.

ಇಂದವನ್, ನಾಳೆ ನಾನ್. ಎನ್ ಪಾಡೊ ಆಳ ಬಾಟಿ !

೧೦೧

ಬೀಸುವ ಬಯಲ್ಗಾಳಿ, ಪರಿದಡಂಗುವ ನೆಲಿಲ್ !

ರುದ್ರನ್

ಇಂತಪ್ಪ ನೋಟಂಗಳನ್ ನೋಡಿ, ದೈವದೊಳ್

ಸೊಕ್ಕುನುಡಿ ನುಡಿಯದಿರ್ ; ಕೊರ್ಬದಿರ್, ನಿನಗೊರೈ

ಸಿರಿಯನಿತು, ಬಲಮೆನಿತು, ಕಯ್ತನಿತು ನಡೆದೊಡಂ !

ಒಂದು ಪಗಲ್ ಎತ್ತುವುದು, ಒಂದು ಪಗಲ್ ಉರುಳಿವುದು

ಮಾನುಷಮನ್ ಎಲ್ಲಮನ್. ಮಿತಿಯಿಲ್ಲದು ನೆಗಟ್ಟಿಗೆ

ದೇವರ್ಕ್ಕಳ್ ಒಸೆದಪರ್—ಮುಟ್ಟಿದಪರ್ ಮಿಕ್ಕರನ್.

[ಘೋಷನ್

ಮೇಳ

೧

ದ್ರೋಣಪುತ್ರ, ರುದ್ರಮಿತ್ರ,
 ನಿನ್ನ ಪೆಸರ ಪಟಾ ಇದೇನ್ ?
 ಕೃಷ್ಣನ್ ಆಡೆ, ಕೂಡೆ, ಪಡೆಯೆ
 ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದ ಕೂಗಿದೇನ್ ?
 ಇರುಳೊಳ್ ಎಷ್ಟು, ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟು,
 ಮೆಯ್ ಮುಟ್ಟಿತರನ್ ಇಟ್ಟಿದೆಯಾ ?
 ಪತುವೆನ್ನದೆ, ಪಸುಳೆಯೆನ್ನದೆ,
 ಬಾಳ್ ಮಿನುಗಿಸಿ ತಟ್ಟಿದೆಯಾ ?
 ಕೆಟ್ಟ ಬಾಯ್ಗ್ ಉಲಿವರ್ ಇಂತು,
 ನಿನ್ನ ನಾಣ್ಗೆ ನಲಿವರೇ !
 ತೆಂಕನಾಡ ಶಾರ್ಙ್ಗಮಿದೆಂ
 ದೆಮ್ಮ ಪೆಸರ್ ಸುಲಿವರೇ !
 ದ್ರೋಣಪುತ್ರ, ರುದ್ರಮಿತ್ರ,
 ನಿನಗೆ ಶುಭಮೆ ನಲಿವೆನ್ ಆನ್.
 ಬೆದಲುಗಣ್ಣು ಬಿಳುವನಂತೆ -
 ನಿನ್ನ ಟಿಲ್ಲ ಟಿಲ್ಲೆನಾನ್.
 ಪಿರಿಯನಾಗು, ಕಿಟಾಯವೆಲ್ಲ
 ಕಟುಬಿ ಕೆಸಟನ್ ಇಡುಗುಮೇ !
 ಮೇಲ್ಮೆಯವನೊಳ್ ಎಚ್ಚ ಕೋಲೊ
 ತಪ್ಪದೆ ಗುಟಾ ನಡುಗುಮೇ !
 ಎಟಿ ಗುರುವೆ, ಸೂರ್ಯನೊಡನೆ,
 ನಮ್ಮ ಬಾಟಿ ಸೂರ್ಯನೇ,
 ಕವಿದ ಪಟಾಯ ಪಿರಿಯ ಮರ್ಬ
 ಸುರಿದು ಜೆದಟಾ ಸಾರ್ಯನೇ !

೧೨೦

೧೩೦

೧೪೦

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

೨

ಅರೆಮೇಳಂ ೧

ಕೃಷ್ಣನೇನ್ ಪುಸಿವನೇ, ನಾನ್ ಪೇಟಿಲಾಟಿನ್ |

ನಂಬದಿರಲಾಟಿನೇ, ನಂಬಲ್ಪಮಾಟಿನ್ |

ಏನ್ ಭಯಂಕರಮಾಯ್ತೊ ಇರುಳೊಳಗೆ ಕಾಣೆನ್ |

ಎನ್ನೊಡೆಯನನ್ ಮುಳಿದು ರುದ್ರನೇ ಪೊಯ್ದುನೋ

ಗೆಲ್ಲಕ್ಕೈ ಜಾತ್ರೆಯನ್ ಬಂದುದಿಲ್ಲೆಂದು ?

ತನಗೆ ಮುಡಿಪನ್ ಕಟ್ಟಿ ತಂದುದಿಲ್ಲೆಂದು ?

ಮೊದಲ ಬೇಂಟಿಯೆ ತನಗೆ ಸಂದುದಿಲ್ಲೆಂದು

ಕಾಣ್ ಕಟ್ಟಿ ಶಬರಶಂಕರನ್ ಎತ್ತಲ್ ಉಯ್ದುನೋ ?

ಮೊನೆಯೊಳ್ ನೆರಂ ಬಂದು, ಧಿಕ್ಕರಿಸೆ, ಬಯ್ದುನೋ

ಅಱಿವು ಮರುಳಾಗೆಂದು ಬೀರನ್, ಕುಮಾರನ್ ?

ಏನ್ ಬುದ್ಧಿಮೋಸಮೋ, ಇರುಳೊಳಗೆ ಕಾಣೆನ್ |

ಶಿವನ್ ಉಗ್ರನಾದುದೇನ್, ಕಾಣೆನ್ |

ಅರೆಮೇಳಂ ೨

ಇಲ್ಲದಿರೆ, ಎಂತಕ್ಕುಮ್ ಈ ಪೊಲ್ಲಗೆಯ್ತೆ ?

ಎಲ್ಲರುಂ ಕೂಗುವೇ ನಾಣ್ಗೆಟ್ಟು ಗೆಯ್ತೆ ?

ಎನ್ನೊಡೆಯ, ತಿಳಿದು ತಿಳಿದುಂ ತಪ್ಪಿ ಪೋಗಯ್ |

ಎನ್ನೊಡೆಯ, ತಱಿಸಂದು ತುಱುಗಳನ್ ಕೊಲ್ವೆಯಾ ?

ಮೂಗುಸಿರ್ದೆಗಳನ್ ತಱುಬಿ, ಮಂದೆಗಳನ್ ಇಡಿದು,

ಅರೆದಿರಿದ ಪೊಸ ಎಸಱಿ ಮಕ್ಕಳನ್ ಬಡಿದು,

ಬಾಯ್ವಿಟ್ಟು ಬೇಡುವಾ ಪೆಣ್ಣಳನ್ ಕಡಿದು,

ಕಲಿಗಳೊಳೆ ಕಲಿ ಎಂದು ನೀನ್ ಇಂತು ನಿಲ್ವೆಯಾ ?

ಮೇಣ್ ಒರೈ, ದೇವತೆಗಳೇ ಕಱಿಪೆ, ಗೆಲ್ವೆಯಾ

ಕಳ್ಳನ್ ಉಣಿಸುವ ಮೋಹನದ ಕಣ್ಣ ಪೆಣ್ಣನ್ ?

ಇಲ್ಲದಿರೆ, ನೀನ್ ಇರುಳ್ ನಿಜಾದಪ್ಪಿ ಪೋಗಯ್ :

ಘೋರಕರ್ಮಮನ್ ಎಸಗಿ ಪೋಗಯ್.

೧೫೦

೧೫೦

౩

ఏఱి, ఏఱి, ఓ అశ్వత్థామా,
మున్నీరేలరా నాడిన ప్రేమా,
బిదివరివుదే బిడినోళ్ ఎత్తం,
తన్నీ జేయోళి తాన్ బగేదత్తం,
కృష్ణన్ నుడి; ఆదు పుసియెనిసేటా.
ఎమగొందభయద నుడియన్ పేటా.
రుద్రభక్తనే, ఆర్యపూజ్యనే,
మోగదోరిదిదేన్, బారా, బారా.
పటాయ బెంకేయోళ్ బేందేన్, నోందేన్,
అటిల్గే తణ్ణన్ తారా, తారా.
తప్పిరే, తివనా క్షమేయన్ సేరా.
ఒప్పిరే, తివనే పోరేవన్, వారా.

౧౭౦

[బేడిన్ భాగం]

భాగం

నిక్కోళిక్ వింధ్యద తేంకణ నాడర్,
అశ్వత్థామన్ కేళియర్, బేడర్,
క్రూరమ్ ఎమ్మ విధి ఈ కురుధరేయోళ్ !
ఆత్మం పుదిదిరే తమదోళ్, జోల్దన్
ఎంతప్పేడర్గమ్ ఒర్వనే సాల్దన్,
కందన్, పోయ్యాక్రొతద తేరియోళ్.

౧౭౧

మేళనాయకన్

ఎనదు కేరికిదుదు తోట్టనే ఇరుళిళి
నిన్నేయ భాగ్యద బళవియ తిరుళిళి ?
భాగవకులదా రత్నమే, నల్లయ్,
ద్రోణన్ తాయే, అటాయదళల్లయ్,
అశ్వత్థామన్ బగేయన్ బల్లయ్.

ಅಱಿಪ್ಪ ಎಮಗದನ್. ದಿಟಮನ್ ಕೇಕ್ವಿನ್.

ಭಾಗವ

ಆಡಬಾರದುದನ್ ಎಂತಾಡುವೆನೋ!

೧೯೦

ಸುರಿವೆನ್ ಕಿವಿಯೊಳಗುರಿಯನ್ ಅದೆಂತೋ!

ಇರುಳ್ ಉನ್ಮತ್ತನ್, ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್,

ಕೀರ್ತಿಯನ್ ಒರ್ಮೆಯೆ ಕೊರಲನ್ ಮುಱಿದನ್.

ನೆತ್ತರ್! ನೆತ್ತರ್! ಕಟುಕರ ಕಡಿತಂ!

ಅವನಯೆ ಕಯ್ಯೊಳ್ ಪಶುಗಳ ಯಜ್ಞಂ!

ಮೇಳ

ಎನ್ ಪೇಟಿಕ್ಕಿ ಪೇಟಿಕ್ಕಿ ನೀನ್, ಮುತ್ತಬೈ, ಘೋರಂ!

ಕಾಱ್ಕಿರ್ಚಿನನ್ನನದು, ಮುಚ್ಚದುದು, ಕ್ರೂರಂ!

ದಿಟಮಾಯ್ತು, ದಿಟಮಾಯ್ತು, ಪಾಂಡವರ ಕೂಗು!

ಅಕ್ಕಟಾ, ಅಕ್ಕಟಾ, ಇನ್ನಾಗುವಾಗು!

ಸೇನೆಯಿದಿರೊಳ್ ನಿಲಿಸಿ ಕೊಲ್ಲರೇ ಇಂದು,

೨೦೦

ತೇಜಮನ್ ಕಿಡಿಸಿ, ಭೀಮಾರ್ಜುನರ್ ಬಂದು,

ನಮ್ಮ ಬೀಡೊಳ್ ನುಸುಳ್ಳು ನಿದ್ದೆ ಬಿಗಿದಂದು

ತುಱುಗಳನ್, ಕಾವಲರನ್ ಇಱಿದೊನ್ ಇವನೆಂದು!

ಭಾಗವ

ಅತ್ತಣೆನೋ, ಅತ್ತಣೆನೋ,

ಮಂದೆಯೊಡನೆ ಬಂದುದವನ್!—

ಕರುಳಿಱಿದುಂ, ಗೋಣ್ ಮುಱಿದುಂ,

ನೆತ್ತರ ತೊಟ್ಟಿ ಮಿಂದನವನ್;

ಜರ್ಗಿಸಿ, ಗೂಳಿಯನ್ ಒಂದನ್

ನಾಲಗೆಯನ್ ಸೀಳ್ಳನ್ ಅವನ್;

ಕಂಬಕೆ ಬಿಗಿದೊದೆದೊದೆದು,

೨೧೦

ಕೀಱುವ ಕುಱಿ ಪೊಯ್ದನ್ ಅವನ್;

ಪೊಯ್ಯೆಡೆಯೆಡೆ, ಬಯ್ಬಯ್ದು ನಲಿದನ್ ಅವನ್—

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಮೆಯ್ಯು ಮರುಳ್, ತಾನಲ್ಲನ್, ನಲಿದನ್ ಅವನ್.

ಮೇಳಂ

ಇಲ್ಲಿರದೆ, ಕಳ್ಳನವೊಲ್ ಆನ್ ಓಡಿವೋಪೆನ್!

ತಳ್ಳದೆ ಮೊಗಂಮುಚ್ಚಿ ತಲೆಮುಟಿಸಿ ವೋಪೆನ್!

ಏಕಲವ್ಯನ್ ಅದೇಕೆ ಈ ಕಳಕೆ ಬಂದನ್!

ಎಮ್ಮ ನಾಯಕನ್ ಎನ್ನನ್ ಏಕಿಲ್ಲಿ ತಂದನ್!

ಕೃಷ್ಣ ಭೀಮರ್ ಪಿಡಿದು ಕೊಲ್ಲದಿರರ್ ಎನ್ನನ್.

ಕಲ್ಲಿಟ್ಟು ದಟಿಮೆಲ್ಲ ಕೊಲ್ಲದಿರದೆನ್ನನ್.

ಓ ಗುರುವೆ, ಪೊರೆವರ್ ಆರ್ ಎನ್ನನ್, ಅಹ, ನಿನ್ನನ್! ೨೨೦

ಉಗ್ರವಿಧಿ ಎಟಿದಾಡುತಿರುವೇ ನಿನ್ನನ್!

ಭಾರ್ಗವಿ

ಇಲ್ಲಿಗರ್, ಇಲ್ಲಿಗರ್,

ಸಿಡಿಲ್ ಬಡಿದು ವೋಯ್ತು;

ಕಾರ್ಮುಟಿಯ ಬಿಟುಗಾಳಿ

ಮೊದಲುಟುಬು ಸಯ್ತು.

ಅಟುವು ಮಗುಳ್ಳೆಟ್ಟಿ ತ್ತುಂ,

ವೊಸ ದುಃಖಮಾಯ್ತು.

ಆ ನೋವು ಕೂರಿತ್ತು, ಕಯ್ಯಾರ ನಾಮೆ

ಕೊಂಡೆಸಗಿ ಕಣ್ಣಾರ ನೋಡುವಟಿಗೈಯ್ತು.

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಅವನುಬ್ಬಸಂ ಪಟಿಯೆ, ಎಲ್ಲಮೊಳ್ಳಿತೆ ಅಕ್ಕುಂ.

೨೨೦

ಎಳ್ಳನಿತೆ ಕಳೆದಟಿಲ್.

ಭಾರ್ಗವಿ

ನೀನ್ ಆವುದಾಯ್ದಪಯ್—

ಅಯಲಿರೆ—ನೀನ್ ನಲಿದು, ಕೆಳೆಯರನ್ ಕೊರಗಿಪೆಯೊ?

ಕೆಳೆಯರುಂ ಕೊರಗುತಿರೆ, ನೀನುಮ್ ಒಡನಟಿಲ್ಲಪೆಯೊ!

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

೧೩

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಇರ್ವರುಂ ಕೊರಗುವುದೆ, ಅಮ್ಮಯ್ಯ, ಪೆರೊರಗು.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಇಂತೆಮಗೆ ಪೆರೊರಗು—ಆ ಪುರ್ವ ಪಟಿದೊಡಂ.

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಎಂದಿಂತೆಂಬೆಯೇ! ತಿಳಿಯದೆನಗೀ ಮಾತು.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಆತನ್ ಆ ಕುತ್ತದೊಳ್ ಭ್ರಾಂತಿಗಳ ಬಡಿತದೊಳೆ
ಆನಂದಮನ್ ಸವಿದನ್—ಅಜಿದೆಮಗೆ ದುಃಖಮೇ
ಆದೊಡಂ. ಈಗಳೋ, ಬುದ್ಧಿ ಬರೆ, ಜೇತರಿಸಿ
ಅವನ್ ಎಟ್ಟು, ಮೊದಲಿಂದೆಯುಂ ಪಿರಿಯ ದುಃಖದೊಳ
ಗಟ್ಟಿದನ್. ನಾವೊ, ಮೊದಲಂತೆಯೇ ದುಃಖಿಗಳ್,
ಕುಂದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಪೋಯ್ತೆರಡಾಯ್ತು ದುಃಖಂ!

೨೪೦

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಒಪ್ಪಿದೆನ್. ದೇವತೆ ಅದಾವುದೋ ಕಾಡುಗುಂ.
ಇಲ್ಲದೊಡೆ, ಗುಣಮಾಗಿಯುಂ ರೋಗಿಯಂತೆಯೇ
ನರಲ್ವನೇ?

ಭಾರ್ಗವಿ

ನರಲ್ವನೆಂಬುದು ನಿಜಂ, ನಂಬು.

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಎಂತು ಮೊದಲ್ ಎಣಗಿತೋ ಈ ಪಾಟುಪದ್ರವಂ?
ಅಜಿಪುವೆಯ ನಡೆದುದನ್? ನಿನ್ನೆ ಟಿಲ್ ನಮ್ಮದುಂ.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಪಾಲ್ಗಾಜಿರ್ ಅಣ್ಣಂದಿರ್! ಎಲ್ಲಮನ್ ಪೇಟಿತ್ತೆನ್.—

ಸಲ್‌ನಿತೆಯೋ, ಅಜಿತರೆ ಸಂಜೆಯುರಿ, ಇರ್ಬಾಯ್ ಮಿಡ್ಗಮನ್ ತುಡುಕಿ
ಗುಟಿಯಿಲ್ಲದೆತ್ತರೋ ತೆರಳ್ವನನ್ ನಾನ್ ತಡೆದು, ಎನಿದೀ ಪೊಟ್ಟು
ನಡೆವುದಶ್ವತ್ಥಾಮ? ಬಟಿಯಟ್ಟದೇ, ಕಾಳೆ ಕೊಗದೇ, ಬಟಿಲ್ಲು

೨೪೦

ಪಡೆಯೆಲ್ಲಮ್ ಒಟಿಗಿರುತ್ತಮೇ ಎಂದೆನ್. ಪೊಯ್ತು ಪಾವಂತೆ ವೊರೆದು,
 ಪೆಣ್ ಬಲ್ಲ ಮಾತಿನೊಳ್, ಬಾಯ್ ಮುಚ್ಚಿ ರಲ್ ಜೆಲ್ಲು ಪೆಣ್ಣೊಂದು ಗದಲಾ,
 ನೂಂಕಿ ಪೊಟಿಮಟ್ಟುನ್. ನಾನ್ ಸುಮ್ಮನಾದೆನ್. ಏನಾಯ್ತೊ ಪೊಟಿಗೆ
 ನಾನ್ ಅಟಾಯೆನ್. ಒಳಗಟ್ಟುತುಂಬಂದನ್ ಆಕಳನ್, ಗೊಳಿಯನ್, ಕುಟಿಯನ್,
 ತುಟಿಗಾವ ನಾಯ್ಗಳನ್, ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡೆಲ್ಲಮನ್. ಕೊತ್ತಿದನ್ ಅದೊಂದನ್,
 ಕೊರಲ್ ಮುಟಾದನ್ ಒಂದನ್, ತಲೆವೊಯ್ದುನ್ ಒಂದನ್, ತುಯ್ದೊಗಿದನ್ ಒಂದನ್.
 ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆಯೆ ಆಯ್ತು ಒರ್ ಕುಟಿಗೆ! ಆಳೆಂದು ಪೊಯ್ದುವವೊ ಪತುಗಳ್!
 ಕಡಿಗೆ, ಪೊಟಿಗಡೆ ಓಡಿ, ಬಟಿಯ ಬಯಲೊಳಗದಾರೊಡನೆಯೋ ನಗುತೆ,
 ಭೀಮಂಗಿ, ಪಾರ್ಥಂಗಿ, ಕೃಷ್ಣಂಗಿ ತೀರಿಸಿದ ಮುಯ್ಗಳನ್ ಕೀಟಿ, ೨೦
 ಅಣಕಿಸುತೆ, ಪುರ್ಜುನಗೆ ನಗುತಿರ್ದು, ಮತ್ತೆ ತಾನ್ ಒಳಗಣ್ಣಿ ಬಂದನ್.
 ಆಗಳ್ ಅಹ! ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ, ಕಿಟಿದು ಕಿಟಿದಾಗಿ ಮಗುಳ್ಳತ್ತು ಜ್ಞಾನಂ!
 ಕಣ್ ಸುಟಿದುದೆತ್ತಲುಂ; ಘೋರಕರ್ಮಂ ಕೊಳುತೆ, ಕೂಗಿದನ್; ತಲೆಯನ್
 ಜೆಚ್ಚಿದನ್; ಧೊಪ್ಪೆನುತೆ ಕೆಡೆದನ್ ಆ ಕೆಡೆದ ಪೆಣಬಣಬೆಯೊಳ್; ತಟಾದನ್
 ಬಲ್ಪಿಡಿಯುಗುರ್ಗಳನ್ ನವಿರ್ಗಳನ್. ಒಂದು ಮಾತಾಡದೆಯೆ ಕುಳ್ಳನ್
 ಬಲ್ ಪೊಯ್ತು. ಬಟಿಕೆನ್ನನ್—ಓ ಭಯಮೆ!—ಬೆದಟಿಸುತೆ, ಪೇಟಿ, ಪೇಟಿಲಿಗೆ
 ಏನಾಯ್ತಿದೇನ್ ಎನ್ನ ಪಾಡು, ಪೇಟಿ ಎಲ್ಲಮನ್. ಪುಸಿಯದಿರ್, ನೋಡು,
 ಎಂದೊದಟಾದನ್. ಬೆದಟಿ, ಕೆಳೆಯರಿರ, ಕಂಡುದನ್ ಕಂಡಂತೆ ಪೇಟಿತ್ತಿನ್.
 ಕೇಳ್ದು ಕೇಳ್ದಿದ್ ಬಿರಿಯೆ, ಪಿಂತೇಗಳುಂ ಕೇಳದೊಂದಟಿಯುತ್ತಿನ್!
 ಪಿಂತೆನಗೆ ಪೇಟಿನ್, ಆ ಅಟ್ಟುದೆಲ್ಲಂ ಪೇಡಿಗಳ್ಗೆ, ಪೆಣ್ಣಾಳ್ಗೆ! ೨೦
 ತಾನೆಂದುಮ್ ಅಂತಟಿನ್; ಸಿಂಹದವೊಲ್ ಆಟದೊಳೆ ಸರಲೊಡೆ ಸರಲ್ವನ್.
 ಇಂತೆನ್ನನ್ ಈ ಘೋರದೊಳ್ ಸಿಲ್ಪಿ, ಉಣ್ಣದೀಂಟದೆ, ತಾನೆ ಇಟಿದ
 ತುಟಿಗಳೆಡೆ ನುಡಿಯದೆಯೆ ಕೃಳ್ಳಿರ್ವನ್—ಏನನೋ ಬಗೆಯುತ್ತಮಿರ್ವನ್.
 ನಲ್ಲದನ್ ಬಗೆಯನೇ! ಅದೊ ಕೇಳಿಂ ಆ ಸರಲ್ವ ಸರಲ್ಗಳನ್! ಬನ್ನಿಂ,
 ಆದುದನ್ ನೀಮ್ ಮಾಡಿಂ, ಆತನನ್ನರ್ ಕೇಳ್ವರ್, ಸಂತೈಸೆ ಕೆಳೆಯರ್.

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಪರಶುರಾಮನ ಶಂಗಿ, ಭಾರ್ಗವೀ, ಪೊಲ್ಲದೇ

ಈ ಸುದ್ದಿ — ಬಸವಟಾದನೇ ಮರುಳ್ಳು ನಮ್ಮ ಕಲಿ!

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

೧೫

[ಒಳಗೆ] ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪೀ—ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪೀ !

ಭಾರ್ಗವಿ

ಓ ಇನ್ನು ಮೇಲೆನ್ ಪೊಲ್ಲದಕ್ಕುಮೋ ಅಪ್ಪಿಯೇನೇ !

ಕೇಳ್ವಿರ್ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನನ್ ? ಕೇಳ್ವಿರ್ ಆ ಕೂಗನ್ !

೨೮೦

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪೀ ! ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪೀ !

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ವೊಸ ಪುರ್ಜೋ ? ಮೊದಲ ಪುರ್ಜನ್ ಕಂಡು ಸಂಕಟವೋ ?

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಮಗೂ, ಮಗೂ !

ಭಾರ್ಗವಿ

ಕೆಟ್ಟಿನ್ ಆನ್ ! ಏಕೆ ಕರೆವನ್ ರುದ್ರತತ್ತಿಯನ್ ?

ಏನೆಣಿಕೆಯೋ ಕಾಣಿನ್ ! ಏನ್ ಬಂದುದೆಮಗಿಂದು !

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಏಕಲವ್ಯಾ, ಏಕಲವ್ಯಾ—

ಅವನ ಬೇಂಟೆಯೋ ಮುಗಿಯದೆಂದುಂ !

ಇಲ್ಲಿ ನಾನೋ ಸಾಯುತ್ತಿರೈನ್ !

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಪುರ್ಜಲ್ತು. ವೋ ತೆಪ್ಪಿಯ, ಬಾಗಿಲನ್ ತೆಪ್ಪಿಯ.

ಆತನ್ ಎಮ್ಮನ್ ಕಂಡು ಶಾಂತನಾದಪ್ಪನ್.

೨೯೦

ಭಾರ್ಗವಿ

ಇದೊ ತೆಪ್ಪಿದೆನ್. ನೋಡಿಮ್ ಆತನ ಕೆಲಸಮನ್, ಪಾಡನ್.

[ಪಶುಗಳ ನಡುವೆ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್]

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಓವೊ ಕೆಳೆಯರಾ, ನಲ್ಲ ಬೇಡರಾ,

ಎನಗೆ ಪೇಸದೆಯೆ ಇನ್ನುಮ್ ಇರ್ಪಿರಾ ?

ನೋಡಿವ್, ಆವ ತೆರೆ ತಲೆಯಮೇಲುರುಳ್ಳು
ಬಳಸಿಕೊಂಡುದೆನ್ನನ್ |

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ನೀನ್ ಪೇಟ್ಟಿದಾವುದುಂ ಪೆರ್ಚಲ್ಪು, ತಾಯೆ.
ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿದರ್ ಮಾಲ್ಪಿ ಕೆಲಸಮೇ ಈ ಕೆಲಸಂ?

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಕಾಡೊಳ್ ಎನಗೆ ಒಡನಾಡಿಯಾದವರ್,
ಬಿಲ್ಲನ್ ಒಡನೆಟಿದು ಬೇಂಟಿಯಾಡಿದರ್,
ನೀಮೆ, ನೀಮೆ ಗತಿ, ಕೊಲ್ಲಿಮ್ ಎನ್ನುಮನ್,
ಕೊಲ್ಲಿಮ್ ಎನ್ನನ್ ಎಲ್ಲರ್.

೩೦೦

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಕೆಟ್ಟ ಮಾತಾಡದಿರು. ಮದ್ದಲ್ಪು ಪೊಲೆಗೆ ಪೊಲೆ.

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಕಾಣ, ಕಾಣ, ಕೆಚ್ಚೆರ್ದೆಯ ತೂರನನ್ |
ಪಗೆಗೆ ತೆಗೆಯದಾ ರಣದ ಧೀರನನ್ |
ತುಜುಗಳ್ ಅಱಿಯದುವನ್ ಒರ್ದನ್ ಇಱಿದವನ್ |
ಆಹ ಧೀರನ್ | ಆಹ ಶೂರನ್ |
ಪೆಸರೊ, ಹೋ, ರುದ್ರಾವತಾರನ್ |

ಭಾರ್ಗವಿ

ಇಂತಾಡದಿರು, ಬೇಡ; ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳೆನ್, ಕಂದ.

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಪೋಗು, ಪೋಗಿಲಗೆ, ತೊಲಗು, ತೊಲಗು.
ಓ ವಾಪೇ, ಓ ವಾಪೇ |

೩೧೦

ಭಾರ್ಗವಿ

ತಾಳ್ಕುಕೊಳ್, ತಡೆದುಕೊಳ್.

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಅಯ್ಯೋ ವಾಪಿಯೇ, ಪರಮ ನೀಚಠನ್

ನುಣ್ಣೆ ಪೋಗವಿಟ್ಟಕಟ! ಪಶುಗಳನ್
ಪೊಯ್ದು ನೆತ್ತರನ್ ಕೋಡಿಕೆಡಪಿದಯ್!

ಮೇಲನಾಯಕನ್

ಆದುದನ್ ನೆನೆನೆದು ಪಂಬಲಿಸಲ್ ಅಪ್ಪುದೇನ್?
ಆದುದಾಗಿಯೆ ಪೋಯ್ತು. ಆದನ್ ಅಱಿಸಬರ್ಮುಮೇ?

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಎಲವೊ ಕೃಷ್ಣಾ! ಮರ್ಮಘಾತಕಾ!
[ಘಟಿಗೆ ನೆಗೆದು ಬಂದು]

ಆವುದಾಗುವೊಡಮಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಕಣ್.
ಆವುದೆಸಗುವೊಡಮಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕಯ್.
ಶತ್ರುಪಕ್ಷದೊಳ್ ಬಿಡದ ಶತ್ರುವೇ,
ನಿಲಿಸಲಾಡಿದೆಯೆ ನಗುತುಮಿರೈಯೇ!

೩೦

ಮೇಲನಾಯಕನ್

ದೇವರ್ ಇತ್ತಂತೆಯೇ ನಾಮ್ ನಗುವುದಟ್ಟಿದು.

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಮುಱಿದನಾದೊಡಂ—ಇದಿಗ್ ಬಾರನೇ!

ಮೇಲನಾಯಕನ್

ಸೊಕ್ಕುನುಡಿ ನುಡಿಯದಿರ್. ಕಾಣದೇ ಈ ಪಾಡು?

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಓ ರುದ್ರ! ಗುರುದೇವ! ಎನ್ನ ಗುರುವಿನ ಗುರುವೆ!
ಕೊಲೆ ಕುಡಾ ಮಾಯಾವಿಯೊರ್ವನನ್, ಕ್ಷುದ್ರನನ್!
ಕೀಟ! ಭೀಮನೊರ್ವನನ್. ಬಱಿಕ್ಕೆನ್ನುಮನ್ ಕೊಳ್.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಎನ್ನುಮನ್ ಕೊಳ್ಳೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್. ನೀನ್ ಸಾಯೆ,
ನಾನ್ ಆರೆ ಬಾಱಿತ್ತೆನ್?

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಓ ಮರ್ಬೆ, ಎನಗೆ ಬೆಳಕೇ,

೩೧

ಕಟ್ಟಿಲೆಯೆ, ಬಿಸಿಲ ಪೊಕಪೇ,
 ಕೂಡಿಕೊಳ್, ಕೂಡಿಕೊಳ್, ನಿನಗೊಕ್ಕಲ್ ಅಪ್ಪೆನ್.
 ಪ್ರಭುಗೆ ಮೊನೆಗಾಗದೊನ್ ಪಗೆ ತೀರ್ಥಲ್ ಎಟ್ಟಿನ್,
 ಎಧಿ ತೊಡರೆ, ತುಱುಗಳೊಳ್ ಬಿಚ್ಚಿನ್;
 ದ್ರೋಹನ್, ದುರ್ಧೈವನ್, ಪಟಾಯಳಿಪೊಳ್ ಅಟ್ಟಿನ್.

ಬಾಟಲ್ ಇನ್ನರ್ಹನಲ್ಲನ್.

ಒಂದುಮನ್ ಪಾರ್ವನಲ್ಲನ್.

ಬಾನವರ ಮಾನವರ ಕಣ್ಣೊಳ್ ಇನ್ನೊಪ್ಪೆನ್.

ಸಾಲ್ಕುಮ್ ಈ ರುದ್ರನಣಕಂ,

ಕೊಲ್ಕುಮ್ ಈ ಶೂಲಿಯಣಕಂ,

೩೪೦

ತಾನೇ ಮಹಾಬಲನ್ ಕಾಡುವೊಡೆ ಕಾಟಂ,

ಎತ್ತಲ್ ಓಡುವೆನೊ ಓಟಂ,

ಶರಣಾರೊ, ಶಾಂತಿಕೊಟಂ

ಎತ್ತಲೋ, ಎನಗೆ ಲೋಕಂ

ಮರುಳೆಂದು ಪಾಡುವುದೆ ಪಾಟಂ,

ಪೆಸರೊ ಕೆಸರಿಂಟಿ ಶೋಕಂ,

ಪಶುಗಳೊಳ್ ಪಶುವಾಗಿ ಪಶುಪತಿಗೆ ನೋಟಂ—

ಕಣ್ಣಿಂವುನೋಟಂ |

ಭಾರ್ಗವ

ಎಂದಿಂಗಮ್ ಆಡದುವನ್ ಆಡುವನೆ ಈತನ್,

ಪೆರ್ಮಿಯಾಳ್, ಇಂತಪ್ಪನ್, ಇಂತಪ್ಪ ಮಾತನ್ |

೩೪೧

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಓವೊ, ಕನ್ನಡದ ನಾಡೇ,

ಮುನ್ನೀರ್‌ಮೊಟಿಂಗು ಕರೆನಾಡೇ,

ಮಲೆನಾಡೆ, ಪೊಸಲ್‌ನಾಡೆ, ಬಯಲ ಪೊನ್‌ನಾಡೇ,

ಪಲಕಾಲಮ್ ಆನ್ ಆಗಲಿರ್ದೆನ್.

ಅಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣುಚ್ಚೆ ಲೆಂದಿರ್ದೆನ್.

ಇಲ್ಲಮೆನಗಾ ಪುಣ್ಯಂ, ಓ ಜೆಲ್ಪು ನಾಡೇ !

ಎಲೆ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರಮೇ,

ಅಮೃತತೀರ್ಥಂಗಳೇ,

ಅರ್ಜುನಗರಂಗಳೇ, ಸ್ವರ್ಗಂಗಳೇ,

ದಿವ್ಯಜನಮೇ, ಮನಮೇ,

ತಂದೆಯೊಡನೆಳಮೆಯೊಳಿ

ನಿನ್ನೊಳ್ ಒಂದಾದೆನ್.

ಅಳ್ಲಂಗೆ ನಚ್ಚಿನಾಳಾದೆನ್.

ಸೊರ್ಕುನುಡಿ ನುಡಿವೆನ್—

ಇಂತಪ್ಪನ್ ಇಲ್ಲಮೆಂದಾದೆನ್.

ಈಗಳೋ, ಇಂತಪ್ಪನ್ ಇಲ್ಲಮೆಂದೇ ಆದೆನ್ !

ಪುಡಿಯೊಳಗೆ ಪುಡಿಯ ಪುಡಿಯಾದೆನ್—

ನಾಣ ನುಡಿಯಾದೆನ್.

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಇಂತಪ್ಪ ದುಃಖಮನ್ ತಡೆಯಲ್ಕಮಾಟೆನ್ ;

ನುಡಿಯೆಂದು ನುಡಿಯಲ್ಕಮಾಟೆನ್.

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಅಹ ! ಎನ್ನ ಪೌರುಷಮೆ ! ಎನ್ನೊಂದು ಭಾಗ್ಯಮೇ ! ಪೂಜ್ಯರೊಳ್ ಪೂಜ್ಯನ್

ಎಮ್ಮಯ್ಯನ್ ಎಗಕುಂ. ರಾಜಗುರು, ಧರ್ಮಗುರು, ಶಿಷ್ಯಶತಭಕ್ತನ್ ?

ಯೋಧಾಗ್ರಗಣ್ಯನ್, ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞರೊಳ್ ತಾನೆ ಬ್ರಹ್ಮನ್, ಸೌಮ್ಯನ್,

ಇಂತವನ್ ಜಗಮೆಜಿಗೆ ನೆಗಟ್ಟಿನ್. ಕಾಯದೆಯೆ ತಂದೆಯೊರ್ ಪುಣ್ಯಂ,

ಕೈವಿಟ್ಟು ನಂಬಿದಾ ದೇವನ್, ನಾನೊ ಮಾನಂಗೆಟ್ಟು ಸಾವೆನ್ !

ಬರ್ದುಕಿನೊಳಮ್ ಆವ ಸುಖಮನ್ ಕಾಡೆನ್ ? ಆರೆ ನಾನ್ ಪ್ರಾಣಮನೆ ತೆಪುವೆನ್,

ಅತ್ಮಕಲ್ಯಾಣಮುಮನ್ ಒತ್ತರಿಸಿ ನಾನ್ ಆರ ಕುಟುತುದನೆ ಕುಟುವೆನ್,

ಆ ಸ್ವಾಮಿಗಾನಲ್ಪು ಮೊದಲೊಲೈ, ಕರ್ಣನ್. ಸೇನಾಧಿಪತ್ಯಮೇ, ಕರ್ಣನ್ ;

ಶೃಂಗಾರಮೇ, ಕರ್ಣನ್ ; ಎಂಜಲ್ ಎಂಜಲ್ ನೆನಗೆ ಸಿಡುಕಂಗೆ—ಹುಂ !

ಈ ನಮ್ಮ ಸುಖಪುರುಷರ್, ಆ ಕ್ಷುದ್ರದೇವತೆಗಳ್ ಎನ್ ಬಲ್ಲುವೆನ್ನನ್ !

೩೬೦

೩೬೦

೩೪೦

ಮೇಳಂ

ಬೇಡ, ಬೇಡಯ್, ಗುರುವೆ!

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ

ಸುಮ್ಮನಿರ್, ಸುಮ್ಮನಿರ್, ಸರಸ್ವತಕ್ಕರ್, ಬಲ್ಲೆನ್.

ಈ ಮಾಯೆ ಮುಸುಕದೇ, ಬಗೆ ಕಡಡಿ ಗುಟಿಯಿಂದೆ ಪೊರಕದೇ, ಆರುಂ
ನಗಲಿರರ್, ಪಾಂಡವರ್, ಕೃಷ್ಣರ್! ಕಾದನ್ ಆ ರುದ್ರನ್, ಆ ರುದ್ರನ್,
ಉರಿಗಣ್ಣನ್, ಆರ ನಚ್ಚಲ್ಲದನ್, ಕಯ್ ತಡೆದು ಪೊಯ್ಯಲಿರ್ದೆನ್ನನ್
ಮರುಳ್ಳೊಳಿಸಿ, ಈ ಮೂಕಪತುಗಳೊಳ್ ತೊಯಿಸಿದನ್ ನೆತ್ತರಿನ್ ಕಯ್ಯನ್.

ಈಗಳ್ ಅವರ್ ಉರ್ಬುವರ್ ಗೆಲವಾಗಿ—ಎನ್ನೊಲವಿನಿಂದಲ್ಪು! ದೈವಂ
ತವ್ವಾಗಿ ನಡಸುವೊಡೆ, ಕಲಿ ಎಡವುವನ್, ಪೇಡಿ ಬರ್ದುಕುವನ್ ನಗುವನ್.—

ಈಗಳ್ ಏನ್ ಗೆಯ್ಯೆನ್? ಕಂಡಂತೆ, ದೇವರ್ಕ್ಕಳ್ ಒಲ್ಲದನ್; ಬೀರರ್
ನಗುವ ಪಾಡಾದವನ್; ಈ ಎಲ್ಲಮನ್ ಪೊಟುವ ತಾಯ್ ಮುಟ್ಟಿ ಮುನಿವನ್.

ಈ ಪಾಳೆಯಂ ಬಿಟ್ಟು ತವರೂರೈ ಪೋದಪೆನೆ, ಎಂಧ್ಯಮನ್ ದಾಂಟಿ,

೩೯೦

ಆವ ಮೊಗದೊಳ್ ಬರ್ಪ ಸಂಟರನ್ ನೋಟಿಪ್ಪಿನ್? ತಂದೆ ತಾನಿಲ್ಲಂ;

ಎನಗೊಂದು ಪೆರೈ ತಾನಿಲ್ಲಂ. ಆಗದು, ಅದಾಗದೆಂದಿಂಗಂ.

ಮತ್ತೇನ್? ಪಗಲ್, ಸೂರ್ಯದೇವನೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಿರೆ, ವೈರಿಗಳ ನಡುವೆ

ನೇರ್ನುಗಿ, ಒರೈಯೈ ಮೂದಲಿಸಿ, ಸುತ್ತಣಿನ್ ಬಂದು ನಡುವಂದಿನ್

ಬಿಟ್ಟಿಪೆನೆ? ಅದು ಪಗೆಗೆ ಸಂತಸಂ, ಜಯದ ಮುಡಿ. ಬೇಟೀನ್? ಬೇಟೀನ್?

ಸಾಹಸಮನ್ ಏನಾನುಮೊಂದೆಸಗಿ, ಮಗನ್ ಅರಿಯ ಕಲಿಯೆ, ಎರ್ಡೆಯುಕ್ಕಿನ್

ತಾನ್ ಆಟದನೆಂಬುದನ್ ತೋಟಿಲೇವೇಟ್ಟುಮ್ ಎಮ್ಮಯ್ಯಂಗಿ ಗುರುಗೆ.

ಎಡೆಬಿಡದೆ ದುಃಖಂಗಳ್ ಒತ್ತುತಿರೆ ಬಾಟಿ ನೀಳ್ವನ್ ಬಯಸಿ ತಾಳ್ವನ್

ಅಂಜುಕುಳಿ, ಕೇಟಿನ್. ಪಗಲ್ ಪಗಲುಮ್ ಏನ್ ನಲಿವೊ ಮುಂತಣ್ಗೆ ಸರಿದು,

ಪಿಂಜರಿದು, ಸಾವಿನತ್ತಲೆ ಪೋಪ ಪಯಣಂ? ತೆಗೆ, ತೆಗೆ, ಬಲ್ಲೆನ್.

೪೦೦

ನಾನ್ ಮೆಚ್ಚೆನ್ ಇಲ್ಲದಾಸೆಗೆ ಕಿರ್ಡು ಕಾಯಿಸುವ ಮುಕ್ಕನನ್. ತಕ್ಕನ್

ತಕ್ಕವೊಲ್ ಬಾಟಿಪನ್, ತಕ್ಕವೊಲ್ ಸತ್ತಪನ್. ಎನ್ನ ಬಗೆ ಕೇಳ್ವಿರ್.

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಈ ನಿನ್ನ ಮಾತುಗಳ್ ನಾಲಗೆಯ ತುದಿಯಲ್ಪು,

ಪೊಡೆಯಿಂದ ಬಂದುವೇ, ಬಲ್ಲೆಮ್ ಆಮೆಲ್ಲರುಂ.
ಆದೊಡಂ, ದುಡುಕದಿರ್. ಕೆಳೆಯರ್ಗೆ ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು
ಈ ಛಲಪಿಶಾಕಮನ್ ಬಗೆಯಿಂದ ಪೊಟಿಮುಡಿಸು.

ಭಾಗವಿ

ಓ ಎನ್ನ ಕಂದ, ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ! ವಿಧಿಯಿಂದೆಯುಂ ನರರ್ಗೆ ಕ್ರೂರಂ
ಬೇಟುಲ್ಲ. ಭೃಗುವಂಶದೊಳ್ ಪರಶುರಾಮಂಗೆ ತಂಗಿಯೆನಲ್ ಒಗೆದೆನ್.
ಈಗಳ್ ಎನಾದೆನ್! ಕೇಳ, ದೈವೇಜೈಯನ್. ಜಮದಗ್ನಿ, ಅಯ್ಯನ್,
ಎನ್ನನ್ ಆ ಋಷಿ ಭರದ್ವಾಜಂಗೆ ಕೊಟ್ಟನ್—ದಾನಮನ್ ಕೊಟ್ಟನ್. ೪೧೦
ಆತನೊಡನಲಿದೆನ್ ಆನ್ ಕಾಡುಮನ್ ಮೇಡುಮನ್. ಆ ಬೀರಸಿರಿಯ
ಮಂಗಳದ ಕಳಶಮೆನೆ ಬಸಿಪಿಶಾಕಿಗೆ ಲೋಕೈಕಬಾಣನನ್ ದ್ರೋಣನನ್ ಪೊತ್ತೆನ್.
ಮೊಗಗಾಣ್ಣು ಮುನ್ನಮೇ ಯಮನ್ ಉಯ್ದುನ್ ಇನಿಯನನ್. ಪೊತ್ತೆನನ್ ಪೆತ್ತೆನ್,
ನಡಪಿದೆನ್, ಒರ್ದನಾಳ್ ಮಾಡಿದೆನ್. ಬಡತನದೊಳ್ ಎತ್ತಲುಂ ತಿರಿದು
ಬಾಲ್ವಂಗೆ ನೀನ್ ಮೂಡಿ, ತಾಯನ್ ಅಂದೇ ತಿಂದುಕೊಂಡಯ್. ಮಗುಗೆ
ಪಾಲ್ಗಿಲ್ಲ. ರಾಜರೊಳ್ ಕೆಳೆತನಂ, ಉಣಲ್ ಇಲ್ಲ. ಕಣ್ಗೆಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳನ್
ಕುರುಧರೆಗೆ ಕರೆತಂದೆನ್. ಅರಸರೊಳ್ ಗುರುತನದ ಮನ್ನಣೆಯನ್ ಉಂಡೆನ್.
ಪರ್ಗಿಚ್ಚು ಭಾರತಂ ಪೊತ್ತಿತ್ತು; ಭಸ್ಮಮಾದನ್ ಮಗನ್; ಬಿಂದೊಡಲೆನ್ನಗೆ
ನೀನೊರ್ದನ್ ಇರ್ದಪಯ್. ಪುರುಳಾಗು, ಮರುಳಾಗು, ಕಲಿಯಾಗು, ಪೇಡಿಯಾಗಣ್ಣ,
ನೀನೊರ್ದನ್ ಇರ್ದಪಯ್. ಪೋಗದಿರು, ಪೋಗದಿರು, ಕಾಲ್ಕಟ್ಟ ಬೇಡುವೆನ್ ೪೨೦
ಪೋಗದಿರು, ಓ ಎನ್ನ ಕಂದ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ! ಎನ್ನನ್ ಆರಿತ್ತು ಪೋಪಯ್?
ನೀನ್ ಪೋದ ಮುಟಿಗಟ್ಟಿಗೆ ಆಡಗಿರ್ದ ತೂರರ್ ಎಲ್ಲರ್ ಬಂದು, ಸೆಳೆದು,
ಕೊಂಡು ಪೋಗೀ ತೊಟ್ಟನೆಂದು ಬಯ್ದುಯ್ಯರೇ—ನಿನ್ನ ಮಗನೊಡನೆ!
ನಿಮ್ಮ ಕುಲಕಿದು ಜಸಮೆ? ನಿನಗೊಂದು ಕೀರ್ತಿಯೇ? ಇದನ್ ಎಣಿಸವೇಡಾ?
ನಿಮ್ಮಯ್ಯನನ್ ನೆನೆಯ—ಪುಸಿಪುಗೇಳ್ದು ಬಿಲ್ಲನ್ ಬಿಸುಟು ಸತ್ತನ್.
ನಿನ್ನ ತಾಯ್ ಸೊಲ್ಮುಲುಕು ಮುಟಿತು ನಿನ್ನನ್ ಪರಸಿ, ಬಾಟು ನೂಟನ್, ಅಣುಗ,
ಪಿರಿಯ ಪೆಸರಾಗೆಂದು ಮುತ್ತಿಟ್ಟು ನಡೆದಳ್. ಪಿತೃಲೋಕಕ್ಕೀಗಳ್
ನೀನ್ ಪೋಗೆ, ಆನಂದಮೇಲ್ ಆವರ್ಗೆ ಇದಿರ್ಗೊಳಲ್? ನಿನ್ನ ಮಗುವಿರುಕ್ಕುಂ.
ಪಸುಗೊಸು, ತಾಯಿಲ್ಲ; ತಂದೆಯುಂ ತೊಟಿದನೆನೆ ಬೆಳೆವನ್ ಅವನ್ ಎಂತು?

ನೋಟ್ಟಿರ್ ಆರ್? ಕಲಿಪರ್ ಆರ್? ಒಬ್ಬ ಪೆರ್ಮೆಯ ನೆಲೆಗೆ ತರ್ಪರ್ ಆರ್? ಪೇಟಿ. ೪೩೦
 ಓ ಎನ್ನ ಕಂದ, ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ, ನೀನ್ ಸತ್ತು ನಮ್ಮುಮನ್ ಸಾಯಿಪಯ್.
 ನೀನಿಲ್ಲದಾರ್ ಇರ್ಪರ್ ಎನಗೆ? ಅವ ಮನೆ, ಅವ ಮೊಟಿ ಎನಗೆ?
 ನಿನೊಳೆ ಎನ್ನ ಬಾಟಿ. ಪೆಟಿವೇಡ ಒಲೈ ಮತ್ತೊಲೈಯನ್? ತಕ್ಕನ್
 ನಲಿವನ್ ಒರ್ಕಡೆ ಪಡೆದು ಮಿಡಿದಪನೆ? ಮಿಡಿಯಲೈ ತಕ್ಕನ್ ಎಂತಪ್ಪನ್?

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ, ಎನ್ನವೋಲೆ ನೀನ್ ಅವಳೈ ಮಿಡುಗು, ಮಿಡುಗು.

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಮಿಡುಗಿದಪೆನ್—ಮಿಡುಗಿದಪೆನ್—ಪೇಟಿ ಮಾತು ಕೇಳ್ವಳೋ?

ಭಾರ್ಗವಿ

ಪೇಟಿ, ಅಣುಗ, ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ, ಎನೆ ಪೇಟಿ ಮಾಡುವೆನ್.

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಎನ್ನ ಮಗನ್, ಎಲ್ಲಿ ಅವನ್? ಕರೆದುತಾರ, ನೋಡುವೆನ್.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಬಿಡುಬಿಡು ಅನ್, ಕೂಸನ್ ಅದನ್ ಬೀಡ ಪೊಟಿಗೆ ಕಟಿಪಿದೆನ್.

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಎನಗೆ ಬಂದ ಕಷ್ಟದೊಳೋ? ಬೇಟಿ ನೀನೆ ಬಗಿದೆಯೋ?

೪೪೦

ಭಾರ್ಗವಿ

ಪಸುಳಿ, ಪಾಪ, ಓಡಿ ಬರಲ್ ಕಂಡು ಕೊಲ್ವಿ ಎಂದವಳ್.

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಆಹ, ಇನ್ನದೊಂದು ಭಾಗ್ಯಮ್ ಎನಗೆ ತಕ್ಕುದುಮಿದುದು!

ಭಾರ್ಗವಿ

ಕಾವಲ್ ಇರ್ರು ತಪ್ಪಿಸಿದೆನ್ ನಾನ್ ಅದನ್.

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಪೊಗಟಿನ್ ಅಜ್ಜಿ, ನಿನ್ನ ಮುಂದುಗಾಣ್ಕೆಯನ್.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಈಗ್ ಎನೊ ನಿನ್ನ ಬೆಸನ್ ಮಾಡ್ಪುದು?

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

೨೩

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಮಗನನ್ ಒಮ್ಮೆ ನೋಡುವೆನ್, ಮಾತಾಡುವೆನ್.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಓಡಿ ನಾನೆ ವೋದಪೆನ್—ತಂದಪೆನ್.

[ಘೋಷಣೆ]

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಬರ್ರೋ? ಬಾರರೋ?

ಮೇಲನಾಯಕನ್

ಬಂದಳ್ ಇದೋ ಬಂದಳ್.

[ಭಾರ್ಗವಿ, ರುದ್ರಶಕ್ತಿ]

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಎತ್ತಿಕುಡು, ಬಾ ಎತ್ತಿಕುಡು, ಕಯ್ಗೆ. ಎನ್ನ ಮಗನಾಗೆ ಇವನ್ ಅಂಜನ್
ಈ ಘೋರಮನ್ ಕಂಡು. ಈಗಲಿಂದಮೆ ತಂದೆಯೊರಟುತನಕವನನ್ ೪೫೦
ಕುದುರೆಮುಟ್ಟೋ ತಿರ್ದಿ ಪಟಗಿಸಲ್ವೆಯ್ಕುಂ. ತಂದೆಯಿನ್, ಕಂದ,
ಮೇಲಾಗದ್ಯಷ್ಟದೊಳ್; ಮಿಕ್ಕೈಲ್ಲ ನಡತೆಯೊಳಮ್ ಅವನಂತೆ ಆಗು.
ಪಟಿ ತೊಡದ ಪಿರಿಯ ಪೆಸರಾಗು. ಏನ್ ಸುಖಂ, ಏನ್ ಶಾಂತಿ, ಮುಖದೊಳ್!
ನೀನ್ ಅಪ್ಪಿಯೆ ಈ ಎನ್ನ ಸಂಕಟಮನ್—ಅಪ್ಪಿಯಮೆಯೆ ಸುಖಂ! ಅಪ್ಪಿದ ಬಪ್ಪಿಕೆ
ತಂದೆಯಾರ್, ನಿನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯನೆಂದು ತೋಪಿವೆಯ್ಕುಂ, ಮಗನೆ, ಪಗೆಗೆ.
ಅದುವರಂ, ತಾಳೆಗಾಳಿಯೊಳ್ ಸುಪ್ಪಿದು, ಪಸುಳಿತನಮನ್ ಸವಿದು, ಇವಳ,
ಈ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ದೇವತೆ ಇವಳ, ಕಣ್ಣುಮಣಿಯಾಗಿ ನೀನ್ ಬಾಪಿಯ್.
ನಿಮ್ಮನ್ ಆರುಂ ಜಪ್ಪಿಯರ್ ಆನ್ ವೋಗೆ, ಅಂತಪ್ಪ ರಕ್ಷಕನನ್ ಇಡುವೆನ್.
ಎನ್ನ ತಂದೆಯ ಶಿಷ್ಯನ್, ಎನ್ನ ಕೆಳೆಯನ್, ಬೇಂಟೆಯೊಳಗೀಗಲ್ ಇರ್ದುಂ,
ವೋಪ್ಪಿಯೆ ಬಾರದಿರನ್ ಆ ಏಕಲವ್ಯನ್. ಬೇಂಟೆಪುಲಿಗಳಿರ, ೪೬೦
ಕೆಳೆಯಿರ, ನಿಮ್ಮೊಳಂ, ಅವನೊಳಂ, ಈ ಅಪ್ಪಿಯೆ ಪೊಪ್ಪಿಯನ್ ಇಟ್ಟಿನ್.
ಪೇಪಿಮ್ ಆತಂಗಿದನ್. ನಮ್ಮನಿಯ ನಾಡಿಂಗೆ ಈ ಮಗುವನ್ ಉಪ್ಪಿಯಂ.
ಎಮ್ಮತೊಂದು ಬೆಳೆಗೆ ಕಿಡಿ. ಎನ್ನಾಯುಧಂಗಳನ್ ಪಗೆಯ್ಗೆ ಬೀಟಿ
ಕುಡದಿರಿ. ಬಾ, ರುದ್ರಶಕ್ತಿ, ಪಿಡಿ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ ಅಂಬುಮನ್. ಪಿರಿಯ
ದೇವತೆಗಳಿನ್ ಬಂದುದಿದು—ಪರಶುರಾಮನದು—ದ್ರೋಣನದು—ನಿನ್ನ

ತಂದೆಯದು—ಮೆಲ್ಲಯ್ಗಿನ್ ಪಿಡಿಯ ಈ ದಿವ್ಯಧನುವನ್—ಅಹ, ಎಲ್ಲಿ,
ವೂಡು—ಒಂದಂಬನ್—ಇಂತಿಂತು—ನಲ್ಲದಹ, ನಲ್ಲದು! ಗೆಲ್! ಗೆಲ್!

[ಬಾಗಿರೊಳ್]

ಎನ್ನೊಡನೆ ಬರ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕೈಲ್ಲಮುಂ. ಕರೆದುಕೊಳ್. ಬಾಗಿಲನ್ ಮುಚ್ಚು.
ಏನ್ ಇದೇನ್ ಕಣ್ಣೀರ್? ಅಟಬೇಡ—ಅಟಬೇಡ: ಅಟಕ್ಕಿ ಪೇಣ! ಬಾ, ಒಳಗೆ.
ಪುಣ್ ಕೊಯ್ಯಲಿಪ್ಪಂದು ಮಂತ್ರಮನ್ ಮಿನುಕುವನ್ ಅವನ್ ಮರುಳ್ ಮೈದ್ಯನ್. ೪೭೦

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಕರ್ಬು ಕಡಿದಂತಿಂತು ನೀನ್ ನುಡಿಯೆ ಏನೆಂಬೆನ್?

ನಿನ್ನ ಕೂರ್ನಾಲಗೆಗೆ ನನ್ನ ಧೈರ್ಯಂ ಪೋಯ್ತು.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಕಂದ, ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ, ಏನ್ ನಿನ್ನ ತಪ್ಪಿಸಲವು?

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಕೇಳದಿರು, ಕೇಣಕದಿರು. ನಿನಗಡಕಮ್ ಒಳ್ಳಿತ್ತು.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಆಯ್ಯೊ ಎರ್ದೆ ನಡುಗುವುದು. ಬೇಡುವೆನ್, ಮಗನಾಣೆ,

ಆ ದೇವತೆಗಳಾಣೆ, ಎಮ್ಮನಿನ್ ತೊಪ್ಪಿಕಿಯದಿರ್.

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಎನ್ನನಿನ್ ಮುಳಿಯಿಪಯ್. ಅಪ್ಪಿಯೆಯಾ ದೇವತೆಗ

ಮೆನಗಮ್ ಇದಾರ್ ಬುಣಂ ಪಪ್ಪಿದು ಪೋಯ್ತೆಂಬುದನ್?

ಭಾರ್ಗವಿ

ಬಾ, ವತ್ಸ. ಸಾಲ್ಕುಂ ಈ ಕ್ಷಾತ್ರಂ. ತವರಡವನೆತಿರೊಳ್

ಸಮಪುವಂ ಮುಪ್ಪಿದೊಕ್ಕೆಯಾತ್ಮಮನ್, ತಪಮೆಸಗಿ.

೪೮೦

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ತಪಂ! ಏನ್ ತಪಂ? ಎತಪ್ಪಿ? ಆರೆ?

ಬಾಪ್ ಬಪ್ಪಿಯದಾದಂದು, ಸಾವು ತಾನ್ ಪೂರ್ಣಂ?

ಭಾರ್ಗವಿ

ಹಾ! ಹಾ!

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

೨೫

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಕೇಲ್ವರ್ಗಿ ಮೇಲೋರ್ಗಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್.

ಭಾರ್ಗವಿ

ನೀನ್ ಕೇಳಿಯಾ?

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಎನ್ನ ಕಿವಿ ತುಂಬ ನೀನೇ!

ಭಾರ್ಗವಿ

ಕೆಟ್ಟಿನ್! ಕೆಟ್ಟಿನ್!

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಒಳಗೆ ಬಾ, ಸಾಲ್ಕುಂ.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಕರಗು ಕರಗಿಲೆ, ಕಂದ. ದೇವರ್ಕಳ್ ಒಸೆದಪರ್.

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಮರುಳ್ ನೀನ್! ಕರಗಿಸುವಳ್ ಈಗಳ್ ಎನ್ನುಕ್ಕುನ್.

[ಪೋಪರ್. ಬಾಗಿರ್ ಮುಚ್ಚುವುದು.

ಮೇಳಂ

೧ (೧)

ಜೆಲ್ವಿನ ನೆಲೆ, ಕಣ್ಣಳ ಬಲೆ, ಸುಖದೊಪ್ಪಿತೆಯ ಬನವಾಸೀ,
ಬಳೆದಲೆದಾ ಕಾನ್‌ಮಲೆಗಳನ್ ಆನ್ ಮುಪ್ಪಿವೆನೆ, ಬನವಾಸೀ!

ಭಾರತದೀ ಸುಪ್ಪಿಗಾಳಿಗೆ ಸಿಲ್ಕುತೆ ನಾನ್ ತಪ್ಪಿಗಾದೆನ್; ೪೯೦

ಪೆಪ್ಪಿ ತುಂಬುತೆ, ಪೆಪ್ಪಿ ತೇಯುತೆ, ಮನೆಗಾಣದೆ ಬಡವಾದೆನ್;

ನಿನ್ನನೆ ನೆನೆನೆದೋ ತಾಯ್, ಪಂಜುಲಿಸುವ ನೋವೊಂದೇ!

ಇನ್ನೆ ನಗೇನ್ ಆಸೆಗಳೋ, ಪಾರ್ಪುದು ನಾನ್ ಸಾವೊಂದೇ!

೧ (೨)

ಪೆರ್ಮೆಯ ನೆಲೆ, ಪಡುಗಡಲಲೆ ಸುಖಮೆಪ್ಪಿಡುವ ಬನವಾಸೀ,

ನೀನ್ ಕಪ್ಪಿಪಿದ ಪೇರಾಳ್ಳಳ್ ಅದೇನಾದರ್, ಬನವಾಸೀ!

ಗುರು ಮಡಿವನ್: ಅಮರೆ ಮರುಳ್ ಗುರುಪುತ್ರನ್ ತಾನ್ ಮಡಿವನ್.

ನಿರ್ದಯದೈವದ ಕಯ್ಯಿನ್ ಬಿಡುಗಡೆಗಾಣದೆ ಮಡಿವನ್.
 ಒರೈನೆ ಕುದಿಕುದಿಗೊಳ್ಳನ್; ಒಲ್ವರ ನುಡಿಯುಮನ್ ಒಲ್ಲನ್.
 ಪಾಱಿತು ಮುನ್ನಿನ ಪೊಂಕಂ! ಮುನ್ನಿನವನ್ ತಾನ್ ಅಲ್ಲನ್!

೨ (೧)

ಬಾಱಿಕ್ಕಿಯ ಕಡೆಯೊಳ್ ಬಾಗಿದ ಮುದಿಯಳ್,
 ತಾಯ್ ಇಲ್ಲದನನ್ ನಡಪಿದ ಮುದಿಯಳ್,
 ಕಂದನ ಕೇಡನ್ ನೋಡಲೊ ಬಟ್ಟಿಳ್?
 ನರೆದೆಲೆ ದುಃಖದ ಮಡುವೊಳ್ ಬಿಟ್ಟಿಳ್.
 ಆರ್ ಕೇಳ್ ಪರ್ ಆ ಗೋಳನ್, ಸಲ್ಲದು,
 ಸೋರೆಯ ನುಲಿನುಲಿ ಮೆಲ್ಲಲಿಯಲ್ಲದು.
 ಆರ್ವಳ್, ಜೀರ್ವಳ್, ಎರ್ದೆಯನ್ ಪೊಯ್ಯುಳ್,
 ನವಿರನೆ ಕೀಟ್ಟಿಳ್, ಬಿದಿಯನ್ ಬಯ್ಯುಳ್!

೫೦೦

೨ (೨)

ಈ ಬಾಱಿಂದಂ ಸಾವುದೆ ಸುಖಮೇ!
 ಮತಿ ಪಾಱಿಗಾಲ್ ಸಾವುದೆ ಸುಖಮೇ!
 ಪೆರೈನೆತನಮೇನ್, ಕಲಿತನದುರೈನ್,
 ಆಳ್ಗಳ ಸಾರೊಳ್ ತಲೆಮೆಱಿ ಸೊರೈನ್?
 ದ್ರೋಣನ, ರಾಮನ ಕಲ್ಕೆಯೊಳಾದನ್
 ಒಳಬೆಳಕಲ್ಲದ ಕಣ್ ಕುರುಡಾದನ್,
 ಮರುಳನ್ ಮೆಯ್ಯೊಳ್ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡನ್.
 ತನ್ನ ಟಾವನ್ ತಾನ್ ಓಡಿಸಿಕೊಂಡನ್.
 [ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್ ಖಡ್ಗಂ ಬಿಡಿದು. ಭಾರ್ಗವಿ]

೫೦೦

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಕಾಲಜಕ್ರಂ ಪೊರಳೆ, ಮುಚ್ಚಿದುದು ಬೆಳಕಕ್ಕುಂ, ಇರ್ದುದಿಲ್ಲಕ್ಕುಂ;
 ಆಗದು ಇದೆನಲವ್ವದೊಂದಿಲ್ಲ—ಘೋರ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯುಂ, ಛಲಮುಂ,
 ತಾಮೆ ತಾಮ್ ಓಡುಗುಂ! ಕದಲದೆಯೆ, ವಜ್ರಂಬೊಲ್ ಇರ್ದವನ್ ನಾನುಂ
 ಈ ಪೆಣ್ಣು ಗೋಳ್ ಕೇಳ್ವು, ಎರ್ದೆ ಕರಗಿ, ಉಕ್ಕುಡುಗಿ, ಬೇಱಿ ಬಗೆಯಾದೆನ್,

ಮುಟ್ಟುಗಿದೆನ್—ಪಗೆಗಿವಳ್ ತೊಟ್ಟಾಗಿ, ಪಸುಳಿ ತರುವಲಿಯಾಗಿ, ಪೋಗಿನ್. ೫೨೦
 ಇನ್ನೊಂದು ಮಾಡುವೆನ್. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಳ್ ಮೆಟ್ಟಿವ ತೀರ್ಥದೊಳ್ ಮುಟ್ಟುಗಿ
 ತೊಳೆದಂಟಿದೀ ಕಟ್ಟಿಯನ್, ಎನ್ನುಗ್ಗುದೇವತೆಯ ಕೋಪಮನ್ ತೆಗೆವೆನ್.
 ಆಳ್ ಸುಟ್ಟಿಯದೆಡೆಯೊಂದನ್ ಅಟಿಸಿ, ಅಟಿಂ ತೋಡಿ, ಕಾಣದಂತಾರುಂ,
 ಪೂಟ್ಟಿಡುವೆನ್ ಈ ಕ್ಷೂರ ಖಡ್ಗಮನ್—ಮೃತ್ಯುವುಂ, ಆ ಕಾಳರಾತ್ರಿಯುಂ ಪಿಡಿಗೆ
 ಕಿಟ್ಟಿಲದೊಳ್ ಎದುಂ! ಇದನ್ ಎನಗೆ ಅಭಿಮನ್ಯು ಕೊಟ್ಟೆಂದು ತೊಟ್ಟು
 ಒಳ್ಳಿತೆಂಬುದನ್ ಅಟಿಯೆನ್. ಅದು ನಿಜಂ, ಪಿರಿಯರ್ ಆಡುವ ಮಾತು: ಪಗೆಯ
 ಮೆಜ್ಜೊಂದು ಮೆಜ್ಜಲ್ತು, ಒಳ್ಳಿತಾಗದು.—ಆಯ್ತು, ಮುಂತಣ್ಗೆ ಕಲ್ವಂ.
 ಇನ್ ಮುಂದೆ, ಬಾಗುವೆನ್ ದೇವತೆಗೆ, ಪಾಂಡವರೆಟ್ಟಿಗುವೆನ್. ಆರ್ಚರ್
 ಅವರಲ್ತೆ? ನಾಮ್ ತಟ್ಟಿವೇಟ್ಟುಂ. ಮೇಗಣಧಿಕಾರಕೆಂತಪ್ಪ
 ರೌದ್ರಮುಂ ಶಕ್ತಿಯುಂ ಮೊಟ್ಟಿವುದು. ಕೊಟ್ಟಿಪಲ್ಲ ಕುಳಿರ ಹೇಮಂತನ್ ೫೨೦
 ಪೊಟ್ಟು ಬರೆ, ಮುಪ್ಪಾಗಿ, ಎಳೆಗುರ ಜೈತ್ರಂಗೆ ಬಟಿವಿಟ್ಟು ಪೋಕುಂ.
 ಕಾರ್‌ಮುಸುಕು ರಾತ್ರಿ ಬೆಳ್ಳು ದುರೆಗಳ ಸೂರ್ಯಂಗೆ ಬೆನ್ನಿತ್ತು ಸರಿಗುಂ.
 ಬಿಟ್ಟುಗಾಳಿ ಬಡಿದಾರ್ದು ಕಡೆಗೆ ಕಡಲನ್ ತಣಿಪಿ ಎತ್ತಲೋ ಅಟಿಗುಂ.
 ಎಶ್ವಮನೆ ಸೆಟಿವಿಡಿದು ಕೆಡವುವಾ ನಿದ್ರೆಯುಂ ಪಿಡಿದೆಂದುಮ್ ಇರದೆ
 ಸಡಿಲವಿಟ್ಟಿಯ್ದುಗುಂ. ನಾಮ್ ಆರ್ ಎವೇಕಮನ್ ಕಲ್ಲೆಮೆನೆ, ಮರ್ತ್ಯರ್?
 ನಾನ್ ಇದೋ ಕಲ್ತಪೆನ್. ಪೊಸತೀಗಳ್ ಅಟಿತೆನೇ, ಪಗೆವನವನ್ ಒರೈ
 ಕೆಳೆಯನಪ್ಪನ್; ಕೆಳೆಯ ಪಗೆಯಪ್ಪನ್; ಅದಟಿಂದೆ ಕಟ್ಟೊಲ್ಮೆ ತಗದು.
 ಕಡುಪಗೆಯುಮ್ ಆಗದು. ಮನುಜಂಗೆ ಸ್ನೇಹಮೆಂಬುದು ಪುಸಿಯ ನಚ್ಚು.—
 ಈಗಳ್ ಎನಗೆಲ್ಲಮುಂ ನೇರ್ದಕ್ಕುಂ. ಎಲೆ ತಾಯೆ, ನೀನ್ ಒಳಗೆ ಪೋಗು,
 ದೇವತೆಗಳನ್ ಬೇಡು ಎನ್ನೆದೆಯ ಬಯಕೆಗಳ್ ಕೂಡಿಬರ್ದೆಂದು. [ಭಾಗವ ಪೋಪ್ ೫೪೦
 ಕೆಳೆಯರಿರ, ನೀಮುಮ್ ಇನ್ನವಳಂತೆ, ಎನ್ನ ಬಗೆಯನ್ ತಿಳಿದು ಸಲಿಸಿಂ.
 ಏಕಲವ್ಯನ್ ಮರಳೆ, ನೀಂ ಪೇಟಿಮ್, ಎನ್ನೊಳಂ ನಿನ್ನೊಳಂ ಮುಟ್ಟುಕಮ್ ಇರ್ಕೆಂದು.
 ನಾನ್ ಪೋಪೆನ್ ಎತ್ತ ಪೋವುದೊ ಅತ್ತ. ಇನಿತಟಿಲೆ ಕೇಳ್ವ ಪಿರ್ ನೀಮುಂ
 ಒಸಗೆಯನ್—ಈ ಸಂಕಟಂ ಕಳಿದು ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ ಆಂತುದನ್ ನಿಮ್ಮ ಎರನ್.

[ಪೋಪನ್

ಮೇಳಂ

೧

ಹೋ! ಆನಂದಂ! ಪೇರಾನಂದಂ!
ನೆಗೆವಾ ಕುಣಿವಾ ಮಿಗುವಾನಂದಂ!

ಓ ಶಿವ, ಬಾರಯ್!

ಓ ಶಿವ, ಬಾರಯ್!

ಬೆಳ್ಳಿಯ ಬೆಟ್ಟದ ಕೋಡಿನ ಬೀಡಿನ,
ತೆಂಕಣ ನಾಡಿನ ಕೋಯಿಲ ಕೋಡಿನ,
ಒಂದೇ ನೆಗೆತಂ ನೆಗೆಯುತೆ ಬಾರಯ್.

೫೫೦

ಬಾ, ನಟರಾಜಾ,

ಬಾ, ನಟರಾಜಾ,

ಲೋಕಂ ಪುಟ್ಟಲ್, ಲೋಕಂ ಸಾಯಲ್,
ದೇವತೆಗಳ ಗಣಮೆಲ್ಲಂ ಪಾಯಲ್,
ಒರ್ವನೆ ತಾಂಡವವಾಡುವ ರಾಜಾ,
ನಾಟ್ಯಂಗಲಿಸುವ ಓ ನಟರಾಜಾ,
ಕುಣಿವೆನ್, ಕಲಿಸೆನಗೀಗಳ್, ಬಾರಯ್,
ಕುಣಿವೆನ್, ಬಾರಯ್!

ಓ ಶಿವ, ಬಾರಯ್!

೫೬೦

೨

ಕಣ್ಣೆನ್ ಜೆದಜುತು ಕಟ್ಟಿಲೆ ಪಾರಯ್!
ನಮೆಯಾ ಭ್ರಮೆಯಾ ಕಟ್ಟಿಲೆ ಪಾರಯ್!

ಹೋ! ಆನಂದಂ!

ಪೇರಾನಂದಂ!

ಕಣ್ಣೆನ್ ಮುಸುಕಿದ ಕಟ್ಟಿಲೆಯೋಡಲ್,
ಬಗೆಯೊಳ್ ಶಿವನಾ ಬೆಳ್ಳೆಗಳಾಡಲ್,
ಮೂಡಿತು ಸೂರ್ಯಂ—ಜೀವಾನಂದಂ!

ಓ ಶಿವ, ಶಂಕರ,

ಓ ಶಿವ, ಶಂಕರ,

ಬರ್ದುಕಿದನೇ ನಮ್ಮ ಶ್ವತ್ಥಾಮನ್ |
ತಿರುಗಿದನೇ ಆ ರುದ್ರಪ್ರೇಮನ್ |
ತಿರುಗಲ್ ಭಕ್ತಿಗೆ, ಸೇವೆಗೆ, ಶಂಕರ,
ಅಗದುದಾವುದು, ಓ ಶಿವ, ಶಂಕರ,
ಕುಣಿವೆನ್, ಕರುಣಿಸು, ನನಗಾನಂದಂ!
ಕುಣಿವಾನಂದಂ!
ಪೇರಾನಂದಂ!

೫೭೦

[ದೂತನ್]

ದೂತನ್

ಅಣ್ಣಂದಿರ್, ಏಕಲವ್ಯನ್ ಬಂದನ್. ಒಡನೆ ಜೇನ್ ಮುಸುಟ್ಟಿವೊಲ್ ಮುಸುಟ್ಟಿ,
ಎಡಕೆ ಬಲಕೆಱಿದಾಡಿ, ಜಱಿದಾಡಿ, ದಱಿಮೆಲ್ಲ, ಆ ಮರುಳ ಬಂಟನ್,
ಇರುಳ್ ಬಿಟ್ಟು ತಲೆಗೊಟ್ಟಿವ ಕಳ್ಳರ್; ಕಲ್ ಬೀಱಿಂ, ಕಲ್ ಬೀಱಿಮೆಂದು
ಒಕ್ಕೊರಲ್ ಕೂಗಿದರ್. ನೆಗೆದತ್ತು ಕಯ್ಗೆ ಬಾಳ್. ಬಲ್ಲೊಲೆಗಳ್, ಬಾಳ್ಗೆಡೆವೊಕ್ಕು ಖಲಂ
ಸಂತೈಸದಿರೆ ಕೃಷ್ಣನ್. ಎಲ್ಲಿ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್? ಹರವುದೊಂದಿರ್ಕ್ಕುಂ.

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಒಳಗಿಲ್ಲ, ಇದೆ ಪೊಱಿಗೆ ಪೋದನ್—ಮಾರ್ಪಟ್ಟು,
ಪೊಸ ಬಗೆಗೆ ಪೊಸತೊಂದು ಕುಱಿಪಿಟ್ಟು.

ದೂತನ್

ಅಹಾ! ಅವನ್

ಕುಱಿಪಿದುದೆ ತಡಮೊ? ಮೇಣ್, ಬಂದುದೇ ತಡಮೊ ನಾನ್?

ಮೇಳನಾಯಕನ್.

ಏನಂತುಟವಸರಂ?

ದೂತನ್

ತಾನ್ ಮರಳನ್ನೆ ಗಂ,
ತಡೆದಿರಿಂ ಬೀಡಿನೊಳೆ ಎಂದೊಡೆಯನ್ ಅಟ್ಟಿದನ್.

మేళనాయకన్

పేరిట్టినే, ఇదేతానే పోదన్—నల్లదే :
దేవతేగి శాంతియన్ మాడువుదే అవనేణికే.

దూతన్

పుడూ, పుడూ! దివ్య జ్ఞానమిరే కృష్ణంగి!

మేళనాయకన్

ఏన్ అవన్ పేరిట్టి కణి? నీన్ కండ కణియుమ్ ఏన్? ౩౯౦

దూతన్

సుమ్మనే కేళ్—కేళ్కుదన్ పేరిట్టిన్—

పల్లెొరేవ బిరరన్ పడెగళన్ బిట్టెకలవ్యనోడవందు,

మృత్రియోళ్ కయ్యిడిదు, కృష్ణనింతెదన్—ఆ అశ్వత్థామన్

ఈ పగల్, ఈ పోళివిదొందు పగల్, ఒళిగిర్నే. పోజిగ్గే బిడదిర్.

ఎనానుమన్ మాడి బిడినోళి మిటియిరిసు, బాట్టిదన్ బయసే.

ఇదొందు పగల్, ఆ రుద్రనాగ్రహం బడివుదు, ఎట్టి ట్టికే! ఎందన్.

మత్తమ్ అవనేందన్—మిటియవా మాతుగళ్—ఏగళ్ మనుష్యన్

తాన్ మనుష్యనే ఎంబుదన్ మిటితు, కడుకొబి, ఒళ్ళితర్కెల్లన్,

ఆగళే దేవర్కళ్ అవన బాట్టిడరొడ్డి కేటిగురుళి పోయ్యుర్.

ఎందుం అశ్వత్థామన్ ఈ పాంగి! ఎళవేయోళి, పరసుత్తే తందే

౬౦౦

బిల్జాణనాదే, గేల్: వేదల ఎటిగి దేవతేగి, పొరుషదే నీన్ గేల్—

అయ్యన్ ఇంతేనే, సోకి, మగన్ ఎన్న్—దేవతేయ బలమ్ ఇరొడ్డయ్య,

పేడియుం గిల్దపన్. అవర్గళ సేరంబారదా గిల్లవేణ్ణ

ముందలీయన్ ఈటిన్! ఏన్ గత్తం! ఇన్నొర్మే మడదేవ రుద్రన్

యుద్ధదోళ్ మేలిర్దు, ఇత్త పగే, ఇత్త పోయ్, కోళ్ గిలవన్ ఇత్తేన్,

ఎందుబిసుత్తే బరే, సిడుకేనిందాళ్ ఆడబారదుదన్ ఆడి,

ఎలే రుద్ర, అదొ అవర బేబుం పోగు; అశ్వత్థామన్ ఇద

మోనే ముఱియదేందన్. ఇంతప్ప సుడిగళిన్, ఆళాగి పుట్టి

ఆళి మొఱిద పేర్మిబగిగళిన్, రుద్రన కనల్మేయన్ తలేగి

ತಂದುಕೊಂಡನ್. ಈ ದಿನಂ ಬರ್ದುಕಿದೊಡೆ, ನಾಮುಟುಸಿಕೊಳಲಕ್ಕುಮ್ ಅವನನ್ ೬೧೦
ರುದ್ರಪ್ರಸಾದದಿನ್—ಇಂತು ಕೃಷ್ಣನ್ ತಿಳಿಪೆ, ಒಡನೆ ಬಂದೆವು: ಮುಂದೆ
ಓಡಿಸಿದನ್ ಎನ್ನನ್ ಎಷ್ಟು ಟುಸಲೈ. ಪೋಗಿರಲ್ ಮುನ್ನ ಮೇ ಪೊಟಿಗೆ,
ಸತ್ತನ್ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್.—ಇಲ್ಲ, ಇದು ಕೃಷ್ಣನದು ಪೊಸತೊಂದು ತಂತ್ರಂ!

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಅಟಿಲ ಮಗು, ಭಾರ್ಗವೀ, ಕೇಳ ಬಾ, ವಾರ್ತೆಯನ್.

ಶಾಂತಿ ಎರಬುದು ನಮಗೆ ಇಲ್ಲೆಂದೆ ತೋಟುಗುಂ.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಎಕಣ್ಣ, ಕೆಳರಿಪಿರ್, ಇದೆತಾನೆ ಮೇಲೆ ಮೇ

ಲೊತ್ತಿ ಬರ್ಪಿಲಿಂದೆ ಬಿಡುತೆಗೊಂಡಿದ್ದಳನ್ ?

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಈತನ್ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನನ್ ಕುಟುಕು ವಾರ್ತೆಯನ್

ಕೆಟ್ಟುದನ್ ತಂದೆಮ್ಮ ಪೊಡೆಗೆ ಕಿರ್ಚಿಕ್ಕಿದನ್.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಎನಪ್ಪ, ಮುಟುಗಿಪೋದೆವೊ ನಾಮ್ ? ಅದೇನ್, ಅಟುವು. ೬೨೦

ದೂತನ್

ಪೊಟಿಗವನ್ ಪೋಗಿದೊಡುಟುವ ನಡ್ಕುಗೆ ಇಲ್ಲ.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಪೋದನೇ !—ಎಕಿಂತು ನುಡಿವಯ್ ?

ದೂತನ್

ಎಕಲವ್ಯನ್ ಪೇಟ್ಟಿನ್—ಒಳಗಿಕ್ಕಿ ಬೀಡಿನೊ ;

ಪೊಟಿಗೆ ತಾನೊರ್ದನೇ ಪೋಗಲಾಗದು ಎಂದು.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಅವನೆಲ್ಲಿ ಎಕಲವ್ಯನ್ ? ಇಂತೇಕೆ ಪೇಟ್ಟಿನ್ ?

ದೂತನ್

ಬರುತಿರ್ಪನ್. ಈ ಪಗಲ್ ಪೊಟಿಗೆ ಸುಟಿಯಲ್ ಸಾವು

ನಮ್ಮ ಎರಂಗೊಂದು ತಾನಾತನ್ ಬಣ್ಣಪನ್.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಆಹ, ಇದು ನಿಶ್ಚಯವೇ? ಆರ್ ಅವಂಗಲಿಪಿದರ್?

ದೂತನ್

ದಿವ್ಯ ಜ್ಞಾನಿ, ಕೃಷ್ಣನ್. ಉಱಿವು, ಅಱಿವಿಂದೆಂದು.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಕಾಪಾಡಿಂ, ಓ ಕೆಳೆಯಿರ್! ಬೀಳ್ವಿ ಸಿಡಿಲ್ ತಪ್ಪಿಸಿಂ! ೬೩೦

ಇತ್ತಲ್ ಓಡಿಂ ಕೆಲರ್, ತರಲ್ ಏಕಲವ್ಯನನ್.

ಮೂಡಲ್ ಕೆಲಂಬರ್—ಪಡುವಲ್ ಕೆಲಂಬರ್.

ಅಱಿಸಿವ್ ಆತನ ಪಜ್ಜೆ ಮೋದ ಪಾಱಿ ಮೊಲಂಗಳಂ.

ತಿಳಿದೆನ್ ಈಗಲ್—ಪುಸಿದು, ನಂಬಿಸಿ, ಕಬಿಲ್ವಿದನ್.

ಪಱಿಯೊಲೈಯನ್ ಬಿಸುಟನ್. ಅಯ್ಯೊ, ಮಗು, ಏವೆನ್?

ಕುಳ್ಳಿರಲ್ಕಾಗದು. ಆದನಿತು ಬೆನ್ನೊಳೆ ಬರೈನ್.

ನಿಲ್ಲದಿರಿಂ, ಅಣ್ಣಂದಿರ್, ಓಡಿಂ. ತಡೆಯೆ ಮೊತ್ತಿಲ್ತು, ಓ ನಲ್ಲಿರ್.

ಪಿಡಿಯಲೈವೇಱ್ಕುಮೇ ಸಾಯಲ್ ಓಡುವನನ್!

[ಪೋಪರ್

[ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದ ಬೀದಿಯಿಂದ ಕಾಡು]

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ನಿಶ್ಚಲಂ ನಿಂದುದೀ ಕಟಕನ್. ನಂಬತಕ್ಕುದು—ಮಗುಟ್ಟು ಕೊಲ್ಲುಂ.
 ನ್ಯಾಯಮೇ, ಪೊತ್ತಿರಲ್ ನೆನೆಯಲ್ಕೆ. ಮೊದಲೆ ಇದು ಆ ಶತ್ರುಮಿತ್ರನ್ ೬೪೦
 ಅಭಿಮನ್ಯು, ಎನ್ನ ಕಟುಪಾದವನ್, ಸಮಯುದ್ಧದೊಳ್ ಮೆಚ್ಚುಗೊಟ್ಟ
 ಕೊಡಗೆ ತಾನ್; ಪೆಟಿನಾಡ ನೆಲದಲ್ಲಿ ನಾಂಟಿರುಂ; ಪೊಸತು ಮಸೆದೀಗಳ್
 ಮೊನೆಗೊಂಡ ಕೂರ್ಪಿನದು; ನೋಡಿ ನೆಚ್ಚಿನ್ ನಾನೆ, ಒಡನೆ ಸಾವೀಯಲ್.
 ಸಿದ್ಧಮ್ ಆಮ್ ಇರ್ಪರುಂ. ಓ ರುದ್ರ—ಪ್ರಾರ್ಥಿವುಮ ಸಾವರ್ಗೆ ಧರ್ಮಂ—
 ಎನೆಗೊಳ್ಳೆಯವನಾಗು. ದೊಡ್ಡ ವರಮುತ್ತು ನಾನ್ ಬೀಡುವುದು ನಿನ್ನನ್.
 ಈ ಬಾಳಮೇಲ್ ಬಿಟ್ಟು ನೆತ್ತರನ್ ಬಸವನನ್, ಬಂದು ಮೊದಲ್ ಎತ್ತಲ್
 ಏಕಲವ್ಯಂಗಪಿ, ಅಟ್ಟು ಆರಾಧನಮನ್: ಪಗೆ ಮೊದಲ್ ಕಾಣಲ್,
 ಎಜಿದಪರ್ ನಾಯ್ಸರಿಗೆ ಫರ್ದುಗಳ್ಗೆರೆಯಾಗಿ. ಇದೊಂದು ಕೃಪೆದೋಲು.
 ಓ ಅಗ್ನಿ, ಕರೆವೆನ್ ಆನ್, ಪಿತೃಲೋಕಕುಯ್ಯೆ ನೀನ್: ಸುಖಸಿದ್ಧಿಗೊಳಿಸು,
 ಅಕ್ಕದೆಯೆ ನೆಗೆದೆನ್ನ ಕರುಳ್ಳೊಳಿಳ್ ಖಡ್ಗಮ್ ಇಜಿದೊಡನೆ—ಮೆಯ್ದಡವಿ. ೬೫೦
 ನಿಮ್ಮಮನ್ ಕೂಗುವೆನ್, ಓ ಉಗ್ರಕನ್ನಿಕೆಯರ್, ಎಂದೆಂದು ಇರ್ಪಿರ್,
 ಎಂದೆಂದು ಆಳ್ಳನಾಪಯಮನ್, ರೋಷಮನ್, ನೋಡುತುಮೆ ಇರ್ಪಿರ್,
 ಬಿಡದೆ ಬೆನ್ನೊಳೆ ಬಂದು, ಓ ಘೋರಮೂರ್ತಿಗಳ್, ಕಾಡುತುಮೆ ಇರ್ಪಿರ್,
 ಇದೊ ನೋಡಿಮ್ ಓರೊರ್ವರ್ ಎಂತು ನಾಮ್ ಘಾತುಕರ ತಂತ್ರಕ್ಕೆ ತೊಡಕಿ,
 ಕೈಗುಂದಿ ಬಿಟ್ಟಿವೆವು: ನಾನೆ ಕೊನೆ! ಪಿಳ್ಳೆ ಪೆಸರಿಲ್ಲಾಯ್ತೆ ಕೌರವಕುಲ ಶ್ರೀ!
 ಬಿಡಬೇಡ, ಬಿಡಬೇಡ—ಬೆನ್ನ ಮರ್ದು ಗಿಡಿಯಿಮ್ ಅವರ್ಗ ವರವರ ಕರ್ಮಂ!
 ಬನ್ನಿಮ್, ಎಪಿಂ, ಕ್ರೂರಮಾತೆಯರ, ರೌದ್ರಿಯರ, ಕಟ್ಟುಗ್ರಮ್ ಎಜಿಂ,
 ತೀರಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಕೋಪಂಗಳನ್ ಪಾಂಡವರ ಸೇನೆಯೊಳಗೊಂದುಬಿಡುಗುಡದೆ!
 ನೀನುಂ, ಹಿರಣ್ಯರಥಮನ್ ಕೊಂಡು ಗಗನದೆತ್ತಿರಮಡರ್ಪ ಓ ಸೂರ್ಯದೇವ,
 ಎಮ್ಮ ಪಿರಿಯರ ನಾಡ ಮೇಲ್ನಿಂದ, ಮಲಯಗಿರಿಯೊಳ್ ಕುದುರೆಯೆಬಿಡು, ೬೬೦
 ಪೇಟಿ, ಎನ್ನ ಕಡೆಯ ಬಳಗಕ್ಕೆ, ಎಳವೆಯೊಳಗೆನ್ನನ್ ಒಲ್ಲರ್ಗಿ,
 ಈ ಎನ್ನ ಟಿಲ್ಲಗನ್, ಪೆರೈಬಗೆ ಸಾವನ್. ಅಹ, ಎನೊರಲ್ವರ್
 ಕೇಳೊರ್ ಈ ಕಥೆಯನ್! ಊರೇ ಮೊಲಿಂಗದೇ ಗೋಳಾಟಮಿಟ್ಟು!

ಸಾಲ್ಕುಂ, ಸಾಲ್ಕುಮ್ ಈ ಕನಿಕರಂ. ಕೆಲಸಂ, ಕೆಲಸಂ!—

ಮೃತ್ಯು, ಓ ಮೃತ್ಯು, ನೀನ್ ಬಾರ, ಬಾರಾ! ಇರಿರ್ ನಾನೆ ಬರ್ದೆನ್
ನಿನ್ನ ಮರ್ಬಿನ ಮನೆಗೆ ಬಿರು. ನೀಮ್ ಎಲ್ಲಿ ಇನ್ನೆನಗೆ ಓ ಪೊಳೆವ ಪಗಲ
ಎಳಬಿಸಲೆ! ತೇರೊಳ್ ಎಜಿದ ಪೊಚ್ಚಿತ್ತಿ! ಇದುವೆ ಕಡೆ, ಕಡೆಯ ನುಡಿ ನುಡಿವೆನ್.

ಓ ಬೆಳಕೆ, ಓ ಪುಣ್ಯಭೂಮಿಯೇ, ಕನ್ನಡಮೆ, ಎನ್ನ ತಾಯ್ನಾಡೆ,
ನೆಲನ್ ಅಜಿವ ಬನವಾಸಿ, ತೆಂಗುಗಜ್ಜಿ ಕೊಡೆಯಿರ್ಪ ಕಡಲುಲಿಯ ಮನೆಯೇ,

ಒಡನಾಡಿ ಪಸುಳಿಗಳೆ, ಕೆಜಿಗಳೆ, ಪೊನ್ನಗಳೆ, ಓ ಪಸುರ ಬಯಲೆ, ೬೭೦

ಬೀಟಿಕ್ಕೊಡಿಂ, ಬೀಟಿಕ್ಕೊಡಿಂ, ಎನಗೆ ಬೇವಾನಂದಮ್ ಅಗಿರ್ದರ್ ಎಲ್ಲರ್
ಬೀಟಿಕ್ಕೊಡಿಂ, ಪೋಗಿ ಬರ್ದೆನ್. ಇದೆ ಕಡೆಯ ಮಾತೆನತು, ನಾನ್ ಪೋಗಿ ಬರ್ದೆನ್.

ಮುಂದಣದು ಕಪ್ಪಿದವರ ಕೂಟದೊಳ್—ಭಾರತದ ಸಂದ ಸಿಂಹಂಗಳ್,

ಕೌರವಸ್ವಾಮಿಯೊಳ್, ಕರ್ಣನೊಳ್, ಭೀಷ್ಮರೊಳ್, ತಂದೆ ಆ ಗುರುವೊಳ್.

[ಖಡ್ಗದ ಮೇಲೆ ಬೀಟಿನ್]

ಅರೆಮೇಳಂ ೧

ಅಲೆದನತ್ತ, ಅಲೆದನಿತ್ತ,

ಅಲೆಯದಿರ್ಪ ಕಡೆಯದೆತ್ತ?

ತೊಪಿಲ್ಲೆನಯ್ಯೊ, ಬಪಿಲ್ಲೆನಯ್ಯೊ,

ಕಾಣೆನಯ್ಯೊ ಅವನದೆತ್ತ!

ಎನದು ಸದ್ಗು! ಒಹೋ!

ಅರೆಮೇಳಂ ೨

ಒಹೋ!

ನಾವೆ, ನಾವೆ, ನಿಮ್ಮ ಸೋವೆ!

೬೮೦

೧

ಬೇಂಟೆ ಇಲ್ಲ?

೨

ಪಡುವಲ್ಲೆ,

ಬಳಸಿ, ಬಳಸಿ, ಬಂದೆವೇ!

೧

ಕಂಡುದಿಲ್ಲ ?

೨

ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ,
ತಡಕಿ, ತಡಕಿ, ನೊಂದೆವೇ !

೧

ಪುಡುಕಿ, ಪುಡುಕಿ, ಮೂಡಲೆಲ್ಲ
ಕಂಡೆವಿಲ್ಲ—ನೊಂದೆವೇ !

ಎಲ್ಲರೂ

ಆರುಮ್ ಇಲ್ಲಮೆ ಎಮಗೆ ಪೇಟ್ಟಿರ್ ?
ಕಾಡ ತುಟಿಕಾಟನೋ, ಮಾನ್‌ಬಿಡಿವ ತೊಟಿಯನೋ,
ಮೇರುಗಿರಿಯನ್ ಪಾಟಿ ಎಹರಿಸುವ ದೇವಿಯೋ,
ಅಡಿ ಸಾಗರನೆಡೆಗೆ ಸುಟಿವ ಪೊಚಿವೆನ್ನೆ ರೋ,
ಆರುಮ್ ಇಲ್ಲಮೆ ರುದ್ರನುರಿಗಣ್ಣ ನನ್ನನ್
ಎತ್ತಲ್ ಅಲೆವನೊ ಕಂಡು ಪೇಟ್ಟಿರ್ ?
ಅಟ್ಟಿದುದು ಸೆಲೆಯಡಗಿತಿ ಬೇಂಟಿಸೋವು
ನೆಟ್ಟಗಾಗದೆ ಪೋಯ್ತು, ಬಟಿಯ ಮೆಯ್ಯೋವು !

೬೯೦

ಭಾರ್ಗವ

ಹಾ ! ಎನ್ನ ಭಾಗ್ಯಮೇ !

೧

ಅದಾರ ಕೂಗು ಪುಟಿಲ ನಡುವೆ ಕೇಳುದು ?

ಭಾರ್ಗವ

ಕೆಟ್ಟಿನ್, ಕೆಟ್ಟಿನ್.

೨

ನಮ್ಮ ಕೆಟಿವಿ, ಭಾಗ್ಯಹೀನೆ, ಭಾರ್ಗವ.
ಅವಳ ದುಃಖವನ್ ಎರ್ದೆಯನ್ ಇಟಿಯುತಿರ್ಕ್ಕುಮೇ !

ಭಾರ್ಗವಿ

ಕೆಳೆಯಿರಾ, ಕೆಟ್ಟಿನ್, ಮುಯಿಗಿದೆನ್, ಪಾಟಿಾದೆನ್, ಪೋದೆನ್. ೭೦೦

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಎನಾಯ್ತು, ತಾಯ್ ?

ಭಾರ್ಗವಿ

ನೋಡಿಮ್, ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್ ! ಇದೊ, ಪೊಸತು ಕೊಲೆಪಟ್ಟು
ಈ ಬಡ್ಗ ಕೊಪ್ಪಿಯಾಗಿ ಮುದಿರು ಬಿಟ್ಟಿರ್ಪನ್.

ಮೇಳಂ

ಮನೆಗೆ ಮಗುಳ್ವಾಸೆ ಇನ್ನೇನ್ !

ಓ ಗುರುವೆ ಕೊಂದೆ ನೀನ್ ಎನ್ನನ್.

ಓ ದುಡುಕಿನಾಳೇ !—ಎರ್ದೆಯೊಡೆದ ಪೆಣ್ಣೇ !

ಭಾರ್ಗವಿ

ಅವನದೇ ನೇರ್ದು—ಎಮಗಟಲ ಕೊರ್ದು.

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಆರ ಕಯ್ ಮಾಡಿದುದೊ ಈ ಕೆಟ್ಟ ಕೊಲೆಯನ್ ?

ಭಾರ್ಗವಿ

ಆತನದೆ; ಇದೊ ನೋಡಿಂ, ಸಟ್ಟ ಬಾಳ್ ನೆಲದೊಳ್.

ಮೇಳಂ

ಓ ಎನ್ನ ಬೆಳ್ತನಮೆ, ಗಾಂಪೇ,

೭೧೦

ಓ ಕುರುಡೆ, ಬುದ್ಧಿಯೊಳ್ ನುಣ್ಣೇ,

ಅಪ್ಪಿಯದಾದೆನ್—ನಿನ್ನನ್ ಅಪ್ಪಿಯದಾದೆನ್.

ಸಿರಿಯ ಕೆನ್ನೆತ್ತರನ್ ಸುರಿದಯ್ !

ನಿನ್ನ ಛಲಮನ್ ತೀರ್ಚಿ ಸರಿದಯ್ !

ಕಾಯದಾದೆನ್—ತಡೆದು ಕಾಯದಾದೆನ್.

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಆ ಘೋರಸಂಕಲ್ಪನ್ ಎಲ್ಲಿ? ನೋಟ್ಟಿಂ.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಇದು ಕಣ್ಣೆ ನೋಟವೇ? ಬೇಡ. ಮೇಲುಡುಗೆಯಿನ್
ತಲೆಯಿಂದೆ ಕಾಲ್ಪರಂ ಮುಸುಕುವೆನ್. ಒಲ್ದವರ್
ಆರ್ ತಾನೆ ನೋಡುವರ್ ಮೂಗಿನೊಳ್, ತಾನೆ ಇಜ್
ದೇರ್ಗೊಳ್, ರಕ್ತಮನ್ ಉಗುಟ್ಟಿದನ್ |—ಏನ್ ಮಾಪ್ಪಿನ್ |
ಕೆಳೆಯರೊಳಗಾರ್ ನಿನ್ನನ್ ಎತ್ತುವನ್? ಎಲ್ಲಿರ್ವನ್
ಏಕಲವ್ಯನ್? ಪೊತ್ತಿಲೆ ಇದು ಬರಲ್? ಓ ಕಂದ,
ದೈವಹತ ವೀರ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ! ಎಲ್ಲಿಂದೆ,
ಆವುದೊಂದೆತ್ತಿರದ ಪೆಂಪಿಂದೆ, ಎಲ್ಲಿಗುರುಳ್ಳಯ್ |
ನಿನ್ನನ್ ಈಗ್ ಕಂಡು ಮುಱುಗುವರ್ ಪಗೆಗಳುಂ.

೭೨೦

ಮೇಳಂ

ಕಡೆಗಾಗುವುದೆ ಆಗಿಪೋಯ್ತು |
ಮುನ್ನೆ ಅಜಿಯಲ್ ಬರ್ಕ್ಕುಮ್ ಆ ಬಗೆಯ ಪೇರುಕ್ಕು
ಈ ಬಗೆಯ ಸಾವೊಳೆ ಕೊನೆಗಾಣ್ಣು ಮೆಂಬುದು |
ನಿನ್ನೊಳ್ ಇರುಳುಂ ಪೊಗಸುಮ್ ಎಪ್ಪಿ ಪೊಗೆ ಗುಡುಗುಗಳೆನ್
ಆ ಬೇವ ಬೆಂಕೆ ಒಳಗಿನಿತಿರುಕ್ಕು ಮೆಂಬುದು |
ಕಡೆಗಾಗುವುದೆ ಆಗಿಪೋಯ್ತು |
ಬಲಿಯಾಯ್ತು ಭಾರತಕೆ ತಂದೆ ಮಕ್ಕಳ ಬರ್ದುಕು,
ಬಲಿಯಾಯ್ತು ಭಾರತಕೆ ನಮ್ಮ ಬರ್ದುಕು.

೭೨೦

ಭಾರ್ಗವಿ

ಅಕ್ಕಟಾ, ಅಕ್ಕಟಾ!

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಪೊಗೆಪೊಗೆದು ಪೊತ್ತುಗುಂ ದುಃಖಮಿದು, ಬಲ್ಲೆನ್ ಆನ್.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಅಕ್ಕಟಾ, ಅಕ್ಕಟಾ!

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಅರೆ ಜೀವಂಬಿಡಿದೆ ಅವರ್ ಅಟಿಯೆ ಕಿಟಾದಿಲೆ?

ಭಾರ್ಗವಿ

ಇದು ನಿನಗೆ ಬಗೆಯೆಣಿಕೆ, ಎನಗೆ ಎರ್ದೆಬೆಂಕೆ.

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಅವ್ವುದು, ತಾಯ್, ಅವ್ವುದು.

ಭಾರ್ಗವಿ

ಓ ಮಗುವೆ, ಓ ಮುದಿಯೆ, ಆರ ನೊಗಕೀಗಳ್,
ಆರ ಕೋಲ್ಲಿಗಳ್, ದುಡಿದ ತೊಟ್ಟಾದೆವೋ !

240

ಮೇಳಂ

ಎಂತೊ, ಅದನ್ ಆರೊ ಬಲ್ಲರ್ !
ಪಗೆಗಳ್ ಆರ್ ಮುಟುಕಮನ್ ಬಲ್ಲರ್ !
ದೇವತೆಗಳೇ ಕಾವರ್ !—ಎಲ್ಲರನ್ ಕಾವರ್ !

ಭಾರ್ಗವಿ

ದೇವತೆಗಳ್ ಬಲ್ಲದೆಯೆ ಎಮ್ಮ ಬಾಟಿ ಮುಟ್ಟಿದುದೇ ?

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಅವರ್ ಇಟ್ಟ ಬೇಗೆಯೇ—ತಾಳ್ಕು ಕೊಳಲ್ ಅರಿಯದು !

ಭಾರ್ಗವಿ

ಇಂತಿದನ್ ಮಾಡುವುದೆ ಕೃಷ್ಣನೊಳ್ ಪ್ರೀತಿಯನ್
ಆ ಕೇಡಿಗನ್ ರುದ್ರನ್—ಎಮ್ಮ ಮನೆದೇವರ್ !

ಮೇಳಂ

ನಗುವನ್ ಅಹ, ನಗುವನ್ ಅಹ, ಕೃಷ್ಣನ್ !
ನಗವೇಡ ಎಸುತುಂ ಆ ಕೃಷ್ಣನ್
ನಸುನಗುತೆ ಪೇಟ್ಟಿನ್ ಈ ಭ್ರಮೆಯ ಕಥೆಯನ್.

2410

ಗಹಗಹಿಸಿ ಸಕ್ಕಪರ್

ಕೇಳ್ಕು ಭೀಮಾರ್ಜುನರ್.

ಅಹ, ಎನ್ನೊಡೆಯ, ಏನ್ ಅಪಹಾಸ್ಯಮಾದಯ್.

ಭಾರ್ಗವಿ

ನಗುಗೆ, ಪಿರುಗುಗೆ, ನಲಿಗೆ, ಅಣಕಿಸುಗೆ, ಇವನಬಿಲ್ಲಿ

ಆ ಹಿರಿಯ ಸಜ್ಜನರ್! ಅವರ್ಗಿಸಿದು, ಕಡಿದು ಎನ
ಗೀ ಸಾವು—ತನಗೆಯೋ ಬಲ್ ಸುಖಂ, ಬಲ್ ಸುಖಂ!
ಬಯಸಿದನ್ ಅದಾವುದನ್ ತಾನ್ ಆದನೆ ಕೈಕೊಂಡನ್
ತನ್ನ ಕಯ್ ಸಾವನ್. ಏಕವರ್ ಪಿರ್ದುವರ್?
ಇವನಮೇಲೇನೆಂದು ಜರ್ಬು ಮಾತಾಡುವರ್?
ದೈವಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿನ್ ಇವನ್—ಆವರಲ್ತು ಕೊಂಡವರ್!
ಎಂದಿಂಗಮ್ ಅವರಲ್ತು. ನಗುಗೆ, ಕೃಷ್ಣನ್, ನಗುಗೆ!
ಈಗಲ್ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್ ಅವನ ಕಯ್ ಎರಾಡಿದನ್.
ದುಃಖಕೆನ್ನನ್ ಬಿಟ್ಟು ಸುಖಕೆ ತಾನ್ ನಡೆದನ್.

೭೬೦

[ಒಳಗೆ] ಏಕಲವ್ಯನ್

ಹಾ! ಹಾ!

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಏಕಲವ್ಯನ್!

[ಏಕಲವ್ಯನ್, ದೂತನ್]

ಏಕಲವ್ಯನ್

ಅಣ್ಣ, ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ, ಗುರುವುತ್ರ, ಗುರು, ಇನಿಯ,
ಬರ್ದನ್ ಎನ್ನನ್ ಬಿಟ್ಟು ನೀಸಿಂತು ಪೋದೆಯಾ?

ಮೇಳಂ

ಪೋದನ್, ಪೋದನ್.

ಏಕಲವ್ಯನ್

ನಾನೆ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯನ್.

ಮೇಳಂ

ಎಲ್ಲರುಂ, ಎಲ್ಲರುಂ.

ಏಕಲವ್ಯನ್

ಎನ್ ದುಡುಕು ಈತನದು!

ಮೇಳಂ

ಬಬ್ಬಡುಕು, ಬಬ್ಬಡುಕು.

೭೭೦

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಏಕಲವ್ಯನ್

ಮಗುವೆಲ್ಲಿ? ತಾಯೆ, ಧೈರ್ಯಂಗೊಳ್. ಮಗುವೆಲ್ಲಿ?

ಭಾರ್ಗವಿ

ಬೀಡಿನೊಳಗಾಡುವನ್.

ಏಕಲವ್ಯನ್

ಒರೈನೆಯೆ? ಕೊಂಡು ಬಾ

ವೋಗು, ತಾಯ್, ಬೇಗಂ. ಎತ್ತಿಕೊಂಡುಯ್ದ ಪರ್

ತಾಯ್ ಬಿಟ್ಟುಯ್ಯೋ ಇಲ್ಲದಿರೆ, ಪಗೆಗಳ್ ಆರಾಸುಂ ಆ

ಸಿಂಹದೊಳಮುಟ್ಟಾಯನ್. ನಡೆ, ವೋಗು, ನೀನುಂ. [ಭಾರ್ಗವಿಯುಂ ದೂತನುಂ ಪೋಪರ್

ನತ್ತರೊಳ್ ಪುರುಡಿಸುವ ಕೂರರ್ ಇಪರ್ ಕೆಲರ್.

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಅಪ್ಪುದಪ್ಪುದು, ದೊರೆಯೆ. ನೆನ್ನೊಳ್ ಇಟ್ಟುನ್ ಕೂಸನ್

ಅಟ್ಟಿವ ಮುನ್ ಗುರುವುತ್ರನ್: ಅದಿಂತೆ ಕಾವಯ್.

ಏಕಲವ್ಯನ್

ಎಲ್ಲಿ, ಮೇಲಮುಸುಕುದೆಗೆ. ನೋಟಿಪ್ಪಿನ್ ಎನ್ನೊಲ್ಲನನ್.

ಓ ಘೋರದರ್ಶನಮೆ! ಓ ಕ್ರೂರಕರ್ಮಮೇ!

೭೮೦

ಬಿರಿಯದೆಂತಿಕ್ಕುಮ್ ಎದೆ? ಕಣ್ಣಿರ, ಒಡೆಯಿರೇ?

ಎನಿಕ್ಕುಮ್ ಇನ್ ಬಾಟಿಕ್ಕೋ? ಕಟ್ಟಿಲ್ಮಿ, ಕಲಿತನಂ,

ಅಡಿದೆಗೆಯದಾಳ್ತನಂ, ಸ್ವಾಮಿಯೊಳ್ ನೆಟ್ಟಿ ಭಕ್ತಿ,

ಜಗಮನ್ ಅದಿರಿಪ ಶಕ್ತಿ—ಎಲ್ಲಮುಂ ಪೊಂದಿದುವು!

ಪೊಂದಿದುವು! ನಿನ್ನ ಸಿಡುಕದುವುಮ್ ಒರ್ಚೆಟ್ಟಿನಗೆ,

ಓ ವೀರ, ಓ ರುದ್ರನವತಾರ, ಎನ್ನಿನಿಯ,

ಎನ್ನೊಡೆಯ, ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ ಓ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ!

ಎನಗಿದೆ ಬೀಂಟಿಯೇ? ಇಂದೆ ವಿಧಿ ಸೆಳೆವುದೇ?—

ಇರ್ದುಮ್ ಏನ್? ವಿಧಿ ಮುಳಿಯೆ, ಅರಿದುಮ್ ಏನ್ ಮಾಟ್ಟಿರ್?

ಸಾಲುಮ್ ಈ ಬಿಟ್ಟುಗಾಣೈ, ಮುಚ್ಚಿಂ, ಮುಚ್ಚಿಂ.

೭೯೦

ಕೆಳೆಯಿರ, ಇನ್ನೆಮಗೆ ತೆಂಕವಟೆ. ಪೋದಪೆವೆ

ಈ ಮೊಗದೊಳ್ ಅತ್ತಲುಂ? ಗೆಲವಿಲ್ಲ, ಗುರುವಿಲ್ಲ:
 ಎಮ್ಮಯ್ಯನ್ ಏನೆನ್ನನ್! ನೆಟಿಲಂತೆ ಪತ್ತಿದುರ್
 ಸೇವಿಸೆಂದಟ್ಟಿದನೆ! ನಗುತೆ, ಬಾ, ಎನ್ನನೇ
 ಏನುಮಿಲ್ಲದೆ ಸಿಡಿವ ಮುದುಕನ್ ಆ ಮುಂಗೋಪಿ?
 ಸುಖದೊಳಂ ನಗದಾತನ್ ಏನನಾಡದೆ ಬಿಡುವನ್?
 ತವರೂರೊಳ್ ಎನಗಿಂತು, ನೀನ್ ಸತ್ತು, ಓ ಕೆಳೆಯ,
 ಇಲ್ಲಿಯೋ ಪಲೊರೆವ ಪಗೆಗಳೇ—ನೆರಮಿಲ್ಲ,
 ಇನ್ನಿಕ್ಕುಮ್ ಒರ್ಕಡನ್—ಕಟಿದರದು. ಮಾಡುವಂ,
 ಬನ್ನಿಂ; ಎತ್ತಿಯಿಮ್ ಈ ದೇಹಮನ್ ಖಡ್ಗದಿನ್.
 ನೋಡಿಮ್ ಈ ಖಡ್ಗಮನ್; ಅಭಿಮನ್ಯು ಕೊಟ್ಟುದಿದು.
 ವ್ಯೂಹಮುಖದೊಳ್ ಪೊಣರ್ದು, ಸೋಲದೆಯೆ ಒರ್ದನುಂ,
 ಪರಸಿ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್ ಎಳೆಯಂಗೆ ತನ್ನೊಲ್ಲ
 ಸುರಿಗಿಯನ್ ಕೊಟ್ಟನ್. ಆತನುಂ ತಲೆವಾಗಿ
 ಈ ಖಡ್ಗದುಡುಗೊಪಿಯನ್ ಇತ್ತನ್. ವಿಚಿತ್ರಮ್ ಅದು
 ಎಧಿಯ ಗತಿ—ಆದೆ ಸುರಿಗೆ ಇಟಿದಪಿದನ್ ಅಂದೆ ಅವನ್,
 ಇಂದಿವನ್, ಈ ಕೆಟ್ಟ ಖಡ್ಗದಿನ್. ಇದನ್ ಸಮೆದಳ್
 ಆವಳೋ ಮಾರಿಯೇ! ಅದು ಯಮನ ಮಾಟಂ.
 ಇದುವುಂ, ಇಂತೆಲ್ಲಮುಂ, ದೈವಮ್ ಒಡ್ಡಿದ ಬಲೆಗಳ್
 ಆಳ್ಗೆಳ್. ಬೇಟೆ ಬಗೆವನ್ ಬಗೆಗೆ, ಎನ್ನ ಬಗೆ ಎನಗೆ!

೮೦೦

೮೧೦

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಆಳ್ಸಿರಿಗೆ ಕಟುಬುವುದು ದೈವಂ; ಇದು ಪೊಸತಲ್ಪು.—
 ಇತ್ತಲ್ ಅವನೊ ಮದಿಸಿದಾನೆವೊಲ್ ತಳಿಗುತ್ತೆ
 ಬಂದಪನ್.—ಭೀಮನೋ?

ಏಕಲವ್ಯನ್

ಭೀಮನ್. ಸತ್ತರ್ಗೆ

ಪಾದಪೂಡೆಯನ್ ಎಸಪ ನಯಗಾಪಿನ್. ಬರ್ಕೆ, ಬರ್ಕೆ.

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಭೀಮನ್

ಎಲವೆಲವೊ, ನಿಶ್, ನಿಶ್, ಆ ಪೆಣನನ್ ಎತ್ತದಿರ್, ಬಿಟ್ಟುಕೇ

ಏಕಲವ್ಯನ್

ಏಕುಸಿರ್ ಕಳೆದಪಯ್? ಕೇಳ್ವ ತೊಟ್ಟಿಗಳ್ ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿ.

ಭೀಮನ್

ಕೇಳೆಲವೊ, ನಾಡಾಡಿ. ನಿದ್ರೆಯೊಳೆ ಸೈನ್ಯಮನ್ ಕೊಲಬಗೆದ
ಘಾತುಕನ್, ರಾಕ್ಷಸನ್—

ಏಕಲವ್ಯನ್

ಅವನೊ ರಾಕ್ಷಸಿಯಾಕ್ಷನ್? ರಕ್ತಂ ಪೀರ್ದನ್?

ಭೀಮನ್

ಈ ಭುಜದ ಗದೆಯ ಘಾಯಕೆ ಬೆದಿರ್, ಪೆಣ್ಣಂತೆ, ಮೂಲೆಯೊಳೆ
ಸತ್ತವನ್, ಯುದ್ಧಧರ್ಮಮನ್ ಅಱಿಯನ್, ಆಚಾರ್ಯಸುತನೆಂಬನ್! ೮೨೦

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಓ, ಭೀಮ, ಧರ್ಮಮನ್ ಪೆಸರೆತ್ತಿ ಮಾಡದಿರ್ ಅಧರ್ಮಮನ್.

ಭೀಮನ್

ನಮ್ಮ ದೇವರ್ ಬಂದು ಕಾಯದಿರೆ, ಅವನ ಕಯ್ ತಡೆಯದಿರೆ,
ಪಶುಗಳೊಳೆ ತೋಪಿದಿರೆ, ಅವನ್ ಈಗ್ಲೆ ಏನಾವನ್, ಅದುವೆ ನಾಮ್—
ನಾಯ್ಪಾಲ ಶವಂಗಳ್! ನಾಯ್ಗಲ್ಲಿ, ನರಿಗಲ್ಲಿ, ಪರ್ದುಗಳ್
ಬಿರ್ದಿಕ್ಕಿ ಬಿಸುಡಿಸೆನ್. ಅದೆ ಅವನೆ ತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕಾರಂ—
ಬಿಲ್ಲೆ ಟಿಡಿದಾರನೋ ಬೆದಿರ್ವುದು? ಗದೆಯ ಸವಿ ಕಾಣಾ?

ಏಕಲವ್ಯನ್

ಅದೇನದೇನ್, ಅಡಾಡು, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕೇಳ್ವಪೆನ್. ಪರ್ದುಗಳ್ಗಿಡುವಾ?
ಧರ್ಮಮನೆ ಅಱಿಯನೇ ಆಚಾರ್ಯಸುತನಾಗಿ! ಧರ್ಮಮನ್ ಬಲ್ಲಯ್?
ಆಚಾರ್ಯರನ್ ಮಱಿಯೆ ಇನ್ನಂ? ನಾವೊಡನೆ ಕಲ್ತದನ್ ನೆನೆವಾ? ೮೨೦
ಪೆರ್ದುಡಿಯ ಮಕ್ಕಳಿರ್ ನೀಮೆ ಇಂತಾಡುವೊಡೆ, ಕೇರಿಗಳ್ ಎನಪ್ಪರ್.
ಪೋ ಪೋಗು. ಅಬ್ಬರಿಸಿ, ಎಱಿಸದಿರ್ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನನ್.

భీమన్

ఎన్ బింకం, కాడ బిల్గాటినదు |

ఏకలవ్యన్

గదే బిరసువంతల్లు, భీమ,

బిల్వీసన్. నుడియిసల్ బల్లంగే బిల్లొందు, మేణ్ బిణియొందు.

నిన్న తమ్మంగాగి గురుగే బేరల్న్ కేటట్టన్. అదొడం, నొడొ,

తొరియివేన్ బిల్లొందు మాటమన్.

భీమన్

నాలగేయొ, నిన్న బిల్? సొర్కే!

ఏకలవ్యన్

ధర్మమిర్దే సొర్కే!

భీమన్

ధర్మమొ ఎన్న కేలెగాటంగే తడెదు

మెయ్గొపు నిల్పుదిదు?

ఏకలవ్యన్

నిన్న కేలెగాటన్! కేందుమ్ ఎంతిర్ఫయ?

భీమన్

దేవతేయ దయేయన్. ఇల్లదొడే, నాన్ సత్త పేణమే.

ఏకలవ్యన్

కాద దేవతేగల్గే కడిగణిసి నడెయదిర్.

భీమన్

నానే దేవతేగల్గే మెయ్కొటెతు నడెవవన్?

లలిం

ఏకలవ్యన్

మత్తెంతు? టుత్తరక్రియేగళన్ తడెవొడే?

భీమన్

ఎమగవన్ కడువేరి—పకుగళన్, పేణ్డిరన్,

మక్కళన్ తఱిదవన్—పడే తపిసుతిర్పవన్.

ಅತ್ತಮನ್

ಏಕಲವ್ಯನ್

ಇದೊ ನೋಡು, ನಿನ್ನಿ ದಿರೆ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ ಮಾಡುವೆನ್.

ಭೀಮನ್

ಇದೊ ನೋಡು, ನಿನ್ನಿ ದಿರೆ ಪರ್ವಗಳ್ಗೊಡುವೆನ್.

ಏಕಲವ್ಯನ್

ಆಗದಯ್, ಆಗದಯ್ ನಿನ್ನಿಂದೆ, ನಾನ್ ಇರಲ್.

ಭೀಮನ್

ನೀನ್ ತಡೆಯೆ, ಒಂದಲ್ತು, ಎರಡು ಶವಮ್ ಆಕ್ಕುಂ.

ಏಕಲವ್ಯನ್

ನಿಜಂ ನುಡಿದೆ—ನಿನಗೆ ಬಾಟಿ ಬೇಡಮಾಯ್ತುಕ್ಕುಂ.

ಭೀಮನ್

ಬಡವಾರ್ಪರೊಳ್ ಬೆಳೆದು ಬಾಯ್ ಬಡಿವುದನ್ ಕಲ್ತೆ.

ಏಕಲವ್ಯನ್

ನಾನ್ ಕಲ್ತೆನ್ ಅತ್ತಮನ್.

ಭೀಮನ್

ಅತ್ತಮನ್! ಅನಾರ್ಯ!

ಲಗಂ

ಏಕಲವ್ಯನ್

ಅನಾರ್ಯನಾರ್, ಆರ್ಯನಾರ್? ನೋಟ್ಟಿಂ.

[ಯುದ್ಧಂ, ಭೀಮನನ್ ತಟ್ಟುಬಿಳೊಂದು ಪೋಷನ್

ಮೇಳಂ

೧

ಪೊತ್ತಿದುವೆ, ಪೊತ್ತಿದುವೆ ನಿಷ್ಕುರದ ನುಡಿಗಳ್!

ಮೊತ್ತಮೊದಲ್ ಇನಿಯವೇ, ತುದಿ ನಂಜು ನುಡಿಗಳ್!

ಒಂದು ನುಡಿ, ಒಂದು ಕಿಡಿ—ಕೊನೆಗೆ ಕಾಟ್ಟಿರ್ಚುರ್:

ಬೀರರ್ ಇರ್ವರ್ ತೀಡೆ, ಬಿದಿರ ಮೆಳಿಗಿರ್ಚುರ್.

ಮಾಡಿದವನ್ ಆರ್ ಮೊದಲ್ ಯುದ್ಧಮನ್, ಕಾಣೆನ್,

ಕೂಡಿರ್ಪರೊಳ್ ಕಲಹಮ್ ಒಡ್ಡಿದನ್, ಕಾಣೆನ್.

ಬೇಟೆ ಕಾಡ್ಯಂ ತಗದೆ ಸಾಹಸಿಗನಾಳ್ಗೆ ?
ಬೇಟೆ ಭೂಷಣಮ್ ಇರದೆ ಮಾನವನ ತೋಳ್ಗೆ ?

ಓ ವೊಲ್ಲ ಯುದ್ಧಮೇ,
ಎಂದು ನಿಲ್ವಯ್ !

೮೬೦

ಓ ತಾಯೆ ಶಾಂತಿಯೇ
ಎಂದು ಗೆಲ್ವಯ್ !

೨

ಪಲ್ ಮಸೆದು, ಕಲ್ ಮಸೆದು, ಬಾಳ್ ಮಸೆದು, ವೊಂಚಿ,
ಬಗೆ ಮಸಗಿ, ಬಾಯ್ ಮಸಗಿ, ಕಯ್ ಮಸಗಿ, ಮುಂಚಿ,
ಪಡೆನೆರಪಿ, ಪಗೆಯುರಿಸಿ, ಕೊಲ್ವ ಮುನ್ ಪಿಡಿದು,
ಪೇರಾಟಿಕಕ್ಕರೇ ನರಕದೊಳ್ ಗಿಡಿದು,
ಯುದ್ಧಮನ್ ನೆಲಕೆ ಬಿತ್ತಿದ ಪರಮ ಪಾಪಿಯನ್ !

ಸರ್ವದುರಿ ಪಲ್ಲಳನ್ ಬಿತ್ತಿದಾ ಪಾಪಿಯನ್ !
ಆ ಪಾಪಿ ಕಿಡಿಸಿದನ್ ಜೆಲ್ವಾದ ಬಾಟಿಕ್ಕಿಯನ್,
ಅಟಪಾಟಂಗಳನ್, ಪಲ ಸಿರಿಯ ಮಾಟಿಕ್ಕಿಯನ್ ;

೮೭೦

ಓ ನಲವೆ, ಪೆಣ್ಣೊಲವೆ,
ನೀಮ್ ಪಾಟಿ ವೋದಿರ್ !
ಓ ಕೊಟಲೆ, ತಣ್ಣೆಟಲೆ,
ನೀಮ್ ದೂರಮಾದಿರ್ !

೩

ಎಗಟಿಗೆ ಪುಟ್ಟದೊ ಅಗ್ನಿಯೊಳ್ ನಾರಿ,
ಕೃಷ್ಣೆಯವಳ್, ಆ ಜಂಡಿ, ಕೌರವರ ಮಾರಿ !
ಭಾರತದ ಸುಖದ ಕುಡಿ ಸುಟ್ಟು ಕರಿಕಾಯ್ತೆ !
ಆ ಬೆಂಕೆ ದ್ರೌಪದಿಗೆ ತನಗೆ ಸುಖಮಾಯ್ತೆ !
ಜಾಟಿದೊಡೆ ಕೌರವನ್ ತೊಟ್ಟುರೊಳ್ ನಕ್ಕಳ್—

೮೮೦

ಆಗಟಿಗೆ ದುಃಖಮನ್ ವೊಕ್ಕಳ್—
ನಕ್ಕವಳನ್ ಎಟಿತರಿಸಿ, ಕಿಟ್ಟು ಸಿರಿಮುಡಿಯನ್,

ಉರಿವೆಣ್ಣು ಮುಡಿಯನ್,
ತೊಟ್ಟಿ, ಬಾ, ಎಲಿಕ್ಕಿಂದು ತೋಟಾದನ್ ತೊಡೆಯನ್;

[ಏಕಲವ್ಯನನ್ ತಟ್ಟುಬಿಳೊಂಡು ಭೀಮನ್].

ಆ ತೊಡೆಯನ್ ಎಲೆ ಭೀಮ, ತೋಟಾದಾ ತೊಡೆಯನ್
ಮುಟ್ಟಿದೆ ನೀನ್, ನುಡಿದಂತೆ ಮುಟ್ಟಿದೆ ನೀನ್ ತೊಡೆಯನ್—

ಒದೆದೆ ಪೊನ್ ಮುಡಿಯನ್,

ಒದೆದೆ ಕೌರವನ ಸಿರಿಮುಡಿಯನ್.

ಮುಟ್ಟಿದೊದೆದು, ಪುಡಿಯೊಳಗೆ ಪೊರಕ್ಕ ನರಕ್ಕೊಡೆಯನನ್,

ಪೊದಾಕ್ಕ ಕಡುನಲ್ಮೆಯೊಡೆಯನನ್

೮೯೦

ಕಂಡು, ಕ್ರೋಧಂ ಪೊತ್ತಿ, ಕಿಡಿಯಾದನ್ ಈತನ್.

ಮರುಕ್ಕೊಂಡು ಕೊಲೆಗೆಯ್ದನ್ ಈತನ್.

ಪೇಸುತ್ತೆ ತನ್ನ ನೇ ಕೊಲೆಗೆಯ್ದನ್ ಈತನ್.

ಮಚ್ಚ ರಿಸಿ ಶವದಮೇಲ್ ತೀರಿಸಲ್ ಬಂದಯ್,

ಇದೊ ಮತ್ತೆ ಯುದ್ಧಮನ್ ತಂದಯ್.

ಕರ್ಮಮ್ ಈ ಪರಿ ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿ ಇಕ್ಕುತ್ತಿಮ್ಮಂ.

ಕ್ಷಮೆಯಿಂದೆ ಸಮೆಯದಿರೆ ಮುಟ್ಟಿಕೊಳಿಸುತ್ತಿಮ್ಮಂ.

ಓ, ಭೀಮ, ಓ, ಏಕಲವ್ಯಾ,

ಸಾಲದೇ ರಕ್ತದೊಳ್ ಸ್ನಾನಂ?

ಸಾಲದೇ ಈ ರಕ್ತವಾಸಂ?

೯೦೦

[ಭಾರ್ಗವಿ, ರುದ್ರಕಪ್ಪಿ, ದೂತನ್]

ನೋಡಿರೇ, ನೋಡಿರೇ, ನಿಮ್ಮ ಶೌರ್ಯದ ಫಲಂ!

ಗಂಡಾಗಿ ಪೆತ್ತದಲಿ ನಿಮ್ಮ ವೀರ್ಯದ ಫಲಂ!

ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ತಾಯ್ಪಿರ್! ತಂದೆಯಿಲ್ಲದ ಮಕ್ಕಳಾ!

ಮೃತ್ಯುದೇವತೆಯೊರ್ದಳ್ ಆನಂದಿಸಲ್ ತಕ್ಕಳಾ!

ಕೇಳಿರೇ, ಕೇಳಿರೇ, ನಾನಾರ್ಗೆ ಪೇಟಿತ್ತಿನ್!

ಏಕಲವ್ಯನ್ ಬೀಟಿ, ನಾನೆಂತು ಬಾಟಿತ್ತಿನ್!

ಈ ದುಷ್ಟ ಭೀಮನನ್ ಕೆಡಪುವೆನ್, ಪೂಟಿತ್ತಿನ್!

[ಕೃಷ್ಣನ್]

ಓ ಕೃಷ್ಣ, ಓ ಕೃಷ್ಣ, ಒಳ್ಳೊಟ್ಟಿನೊಳ್, ಬಂದೆ.
ಶಾಂತಿಯನ್ ಕಲಿಸು ಬಾ, ನಿಲಿಸು ಬಾ, ತಂದೆ.
ಭಾರತದ ಶಾಂತಿಯನ್ ನಿಲಿಸು ಬಾ, ಮುಂದೆ!

೯೧೦

ಕೃಷ್ಣನ್

ಎನ್ ಇದಣ್ಣಂದಿರ್? ಓ, ಇದಶ್ವತ್ಥಾಮನ್!
ಎಕಲವ್ಯಾ, ತಡಂ ಮಾಡಿದಯ್.

ಎಕಲವ್ಯನ್

ದೈವೇಚ್ಛೆ!

ಕೃಷ್ಣನ್

ಎನ್, ಭೀಮ? ನೀನ್ ಬಂದುದನ್ ಕಂಡು ಬಂದೆನ್.
ಬೀಡಿಗೆ ಕೇಳ್ವುದೇನಿದು ಕೂಗು!

ಭೀಮನ್

ನೋಡು, ಕೃಷ್ಣ,

ಈ ಬೇಡಕುನ್ನಿ ಎನ್ ಬಗುಳ್ಳಪನ್.

ಕೃಷ್ಣನ್

ತೆಗೆ, ತೆಗೆ,

ಎಕಲವ್ಯನ್ ಶೂರನ್, ಗುರುಭಕ್ತನ್, ಧಾರ್ಮಿಕನ್.
ನಿನಗವನೊಳ್ ಎನ್ ಕಲಹಂ?

ಭೀಮನ್

ಈ ಶವಮನ್ ಈಯನ್,
ಎನ್ನಾಜ್ಞೆಯನ್ ಮೀಟಿ, ಸಂಸ್ಕಾರಮ್ ಎಸಗುವನ್.

ಕೃಷ್ಣನ್

ಕೆಳೆಯನೆಂಬನ್ ನುಡಿದು ಕೆಳೆಯಲ್ಲದೊರ್ಮಾತನ್
ಕೆಳೆಯನಿರಲಕ್ಕುಮೋ?

ಭೀಮನ್

ಮರುಳಲ್ಲ ನಾನ್; ನುಡಿಯ,

೯೨೦

ನಿನ್ನಿಂದೆ ಕೆಳೆಯನ್ ಆರ್ ?

ಕೃಷ್ಣನ್

ಆ ರುದ್ರನಾ ಪರಮ

ನಾಜ್ಞೆಯಿನ್ ಪೇಟ್ಟಿಪೆನ್. ಹೃದಯಮನ್ ಕಲ್ಮಷಾಡಿ
ತಡೆಯದಿರು ಸತ್ತಂಗಿ ನಡೆವ ಸಂಸ್ಕಾರಮನ್.

ದ್ವೇಷಮ್ ಎನಿತಿದೊಡಂ, ತುಱಿಯದಿರು ಧರ್ಮಮನ್.
ದ್ವೇಷಿಸಿದನ್ ಎನ್ನನ್ ಇವನ್—ಎನಗೆ ಬದ್ಧದ್ವೇಷಿ—
ಆದೊಡಂ ಗೌರವಂದೋಱುವೆನ್, ಕಲಿಗಳೊಳ್
ಕಲಿ ಎಂದು ಸಾಱುವೆನ್. ಅಭಿಮನ್ಯು ಅವನ್ ಒರವನ್,
ಇವನ್ ಒರವನ್—ಬೆಂಕೆಗಳ್—ಸಿಡಿಲ ಮಱಿಗಳ್—ರುದ್ರ
ನಂತಂಗಳ್. ಇಂತಪ್ಪ ವೀರನನ್ ಕೆಡೆನುಡಿದು
ಲಜ್ಜೆಗೆಟಿವುದು ತರಮೆ ನಿನ್ನ ಪೆರ್ಮೆಯ ಕಲಿಗೆ? ೯೩೦
ಓ ಭೀಮ, ದೇವತೆಯ ಕಟ್ಟಳೆಗಳ್—ಇವನಲ್ಲ—
ನೀನ್ ಮಾಡುತ್ತಿವುದು. ಕಲಿ ಸಾಯೆ, ಪಗೆಗಳಂ
ವೊಗಟ್ಟಿದದು ಶೀಲಂ—ನೋಯಿಸುವುದಲ್ಲ.

ಭೀಮನ್

ಎಮ್ಮೆಲ್ಲರಾ ದೈವಂ ಆ ರುದ್ರನ್ ಅವನೆ ಕಯ್ಯಿಟ್ಟನ್.

ಕೃಷ್ಣನ್

ಬಿಟ್ಟನೋ, ತೊಟ್ಟನೋ, ನಾಮೆಂತು ಕಂಡಪೆವು
ಆ ರುದ್ರಹೃದಯಮನ್? ಪರಿಶುದ್ಧನನ್ ಮಾಡಿ
ಆತ್ಮಮನ್ ಸೆಳೆದನೆನ್ನೆನ್.

ಭೀಮನ್

ಪಗೆಯ ಕಡೆ ವಹಿಸಿ,

ನೀನೇ ಇದಿರ್ಚುವುದೆ ಎನ್ನನ್? ಓ ಕೃಷ್ಣ,
ದ್ರೌಪದಿಯ ದುಃಖಮನ್ ನೀನ್ ಬಲ್ಲೆ.

ಕೃಷ್ಣನ್

ದುಃಖಮುಂ

ಕ್ರೋಧಮುಂ ಮಾಡುವುದು ಸಯ್ಯಲ್ತು: ಇದೊ, ಸಾಕ್ಷಿ.

೯೪೦

ಭೀಮನ್

ಅದು ಪೋಕೆ: ಕೊಂಡುಯ್ಪೆನ್ ಆ ತಿರೋರತ್ನಮನ್.

ಕೃಷ್ಣನ್

ಜಂಡಿಸದಿರಯ್, ಭೀಮ. ಪುತ್ರರತ್ನಂಗಳ್ಗೆ

ಈ ರತ್ನಮ್ ಒರ್ಪಡಿಯೆ?

ಭೀಮನ್

ಇಂತಪ್ಪ ನೀಚರನ್ ಆ

ದೆಂತು ಸೈರಿಸುವುದೋ! ತುಟುವುದುಂ ತಪ್ಪಲ್ತು.

ಕೃಷ್ಣನ್

ಪೆಣ್ಣ ಕಣ್ಣೀರ್ ಕಂಡು ನೀನ್ ಇಂತು ಮೊರೆದಪಯ್.

ಈಗ್ಗೆ ಸೈರಿಸು—ಎನ್ನೊಡನೆ ಬಾ, ನಿಮಗೆ

ತೋಟುವೆನ್ ಶ್ರೇಯಮನ್.

ಭೀಮನ್

ನೀನ್ ಇಂದು ಭೀಮನನ್

ಪೇಡಿಯನ್ ಮಾಡುವಯ್. ಇಂತಾಗೆ, ಜಯಮ್ ಎಲ್ಲಿ ನಮಗೆ?

ಕೃಷ್ಣನ್

ಕೆಳೆಯಂಗೆ ಸೋಲ್ಪುದೆ ಜಯಂ; ಕ್ಷಮೆಯೆ ತಾನ್ ಜಯಂ;

ಕ್ರೋಧಮನ್ ತುಟಿದಿಟ್ಟು, ಬಲ್ಪಿದಿದು ಧರ್ಮಮನ್,

೯೪೦

ಬಗೆಯೊಡನೆ ಪೋರಾಡುವುದೆ ಜಯಂ. ಬಾ, ಭೀಮ,

ಸರ್ವರುಂ ಪೊಗಟುತಿರೆ, ಸತ್ಕರಿಸುವಂ, ಬಾರ,

ಪೂಜ್ಯನ್ ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನನ್.

ಭೀಮನ್

ಸತ್ತನೊಳ್ ಇದೇನ್ ಭಕ್ತಿ?

ನಿನ್ನ ಬಗೆಯನೆ ಅಟಾಯೆನ್ ಇನ್ನಂ, ಕೃಷ್ಣ.

ಕೃಷ್ಣನ್

ಓ ಮಿತ್ರ, ನಾನುಮ್ ಇಂತಾಗೆನೇ ಒಂದು ದಿನಂ?

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಭೀಮನ್

ಒಳ್ಳೆತಿದು ನಿನ್ನ ಸಕಮ್, ಎನತಲ್ತು.

ಕೃಷ್ಣನ್

ಧರ್ಮ ಅಕ್ಕೈ !

ಆರದಾದೊಡಮೇನೊ ?

ಭೀಮನ್

ನಿನ್ನೊಡನೆ ವೋರಾಡೆನ್.

ನಿನ್ನಿಷ್ಟದಂತಕ್ಕೈ. ನಾನ್ ಕ್ಲಮಿಸಲಾಟಿನ್ ಈ
ಘೋರನನ್. ಬಾಟಿಪೊಳ್ ಎಂತಂತೆಯೇ ಸಾವಿನೊಳಂ
ಎನಗೆ ಪಗೆ ಇವನೊಳ್.

[ಘೋಷನ್

೯೬೦

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಓ ಕೃಷ್ಣ, ಧರ್ಮದೇವತೆಯೇ ನೀನ್ ! ಅಟಾಯದರ್
ದೂಟುವರ್. ನಾಮಿಂದು ಸತ್ಯಮನ್ ಕಂಡೊಮ್.

ಕೃಷ್ಣನ್

ಪಿಂದೆ ಪಗೆ, ಮುಂದೆ ಕೆಳೆ. ನಿನ್ನೊಡನೆ ಕೂಡುವೆನೆ
ಸಂಸ್ಕಾರಕರ್ಮದೊಳ್ ? ವೀರಂಗಿ, ಧೀರಂಗಿ,
ರುದ್ರಾವತಾರಂಗಿ ಸೇವೆಯನ್ ಸಲಿಸುವಂ.

ವಿಕಲವ್ಯನ್

ಓ ಕೃಷ್ಣ, ಸ್ತೋತ್ರಾರ್ಹಮ್ ಈ ನಿನ್ನ ಸೌಜನ್ಯಮ್,
ನಿನ್ನ ಧರ್ಮಪ್ರೀತಿ. ಆ ಪತುವಿನಂತಲ್ತು,
ಆ ಮತ್ತನ್ ಆ ದೈತ್ಯನಂತಲ್ತು ನಿನ್ನ ನಡೆ,
ನಿನ್ನ ನುಡಿ. ಕರುಣದಿನ್ ಬಿಟ್ಟಿ ಪಗೆಯನ್ ಕಾದೆ,
ನಿನ್ನ ವರಿನ್. ಆದೊಡಂ ಪ್ರೇತಕರ್ಮಂಗಳೊಳ್,

೯೭೦

ಓ ವಾಸುದೇವಾ—ನಿನ್ನನ್ ಎಮ್ಮೊಳ್ ಕೂಡೆ
ಅಕ್ಕುವೆನ್. ಪ್ರಿಯಮೊ ಅದು ಅಪ್ರಿಯಮೊ ಕೆಳೆಯಂಗಿ
ಅಟಾಯೆನ್ ಆನ್. ಈ ಒಂದಟಿಪೊಳ್ ಕ್ಲಮಿಸು, ಬೇಡುವೆನ್.

ಕೃಷ್ಣನ್

ನಿಮ್ಮ ಸಂತೋಷಂ—ಎನ್ನಿ ಸ್ವಮಲ್ಲಿಲ್ಲಿ.

ನಿನ್ನ ತೀರ್ಪಿಂಗಿದೋ ತಲೆವಾಗಿ ವೋಗುವೆನ್.

ತಂದೆಯನ್ ಮೊಟ್ಟಸುಗೆ, ಈ ಕಂದನ್. ಭಾರ್ಗವಿ, ತಾಳ್ಮೆ ತಾಯ್,

ಕಲಿಗಳನ್ ಬಳಿಯವುದೆ ನಿನ್ನ ಪಾಲ್ ಸಲಿವು.

[ಪೋಷಣ್

[ಭಾರ್ಗವಿ ತಲೆಯನ್ ಬಾಗಿ ಮಗುವನ್ ಕರೆದುಕೊಳ್ಳಲ್ಕೆ]

ಎಕಲವ್ಯನ್

ಎಟಿಮಿನ್, ಮೊಟ್ಟಿತ್ತೀಜಿತಾಗಳೇ, ಎಟಿಂ.

ಎಡೆಯಾಯ್ ಕಲ್ಲುತಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ ಕೀಟಿಂ.

ಗಂಗೆಗೊರ್ಟನ್ ಪರಿಗೆ—ಅಗ್ನಿಗಿನೊರ್ಟನ್.

೯೮೦

ಆಯುಧಮನ್ ಎಲ್ಲಮನ್ ಬೀಡಿಂದೆ ತನ್ನಿಂ.

ಬಾ, ತಾಯೆ; ಬಾ, ಮಗುವೆ; ಕೆಳೆಯರಿರ, ಬನ್ನಿಂ.

ಮೆಯ್ಯಿಟ್ಟು, ಕುರುಳಿಟ್ಟು ಭಕ್ತಿಯನ್ ತೋರ್ಪಂ.

ಇನ್ನುಮ್ ಆಹಾ! ಇವನ್ ರಕ್ತಮನೆ ಸೋರ್ಟನ್.

ಎರರೊಳೆ ಎರಂಗಿ, ರುದ್ರಾವತಾರಂಗಿ,

ರುದ್ರನೊಳೆ ಪೋರ್ದಂಗಿ, ರುದ್ರನೊಳೆ ಸೇರ್ದಂಗಿ,

ಸೇವೆಯನ್ ಮಾಡ್ಪಿಂ,

ಪೂಜೆಯನ್ ಮಾಡ್ಪಿಂ.

ಮೇಳಂ

ಎಮ್ಮ ಕಾಡುಗಳೆಡೆಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ ಮುಟ್ಟಿ,

ಎಮ್ಮ ಬಿಟ್ಟದಮೇಲೆ ಕೋಯಿಲನ್ ಕಟ್ಟಿ,

೯೯೦

ಸೇವೆಯನ್ ಮಾಡ್ಪಿಂ,

ಜಾತ್ರೆಯನ್ ಮಾಡ್ಪಿಂ.

ಎಲ್ಲರುಂ

ಜಯ್, ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್ |

ಜಯ್, ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್ |

ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್

ಮೇಳನಾಯಕನ್

ಇಂದ್ರೇನೊ, ಮುಂದೇನೊ, ಮುನ್ನೆ ಆಳ್ ಕಾಣನ್.

ಬಂದುದನೆ ಕೊಂಡುಂಡು ತಾಳ್ವನೆ ಜಾಣನ್.

ರುದ್ರನ್ ಒಲ್ಲೊಡೆ ಉಱಿವು,

ಒಲ್ಲದೊಡೆ ಹಡನಱಿವು;

ತಟ್ಟಿ ನಡೆದೊಡೆ ರುದ್ರನ್ ಒಲ್ಲದೆಯೆ ಮಾಣನ್,

ಅಳವಱಿತು ನಡೆಯೆ ಶಿವನ್ ಒಲ್ಲದೆಯೆ ಮಾಣನ್.

೧೦೦೦

ಶಬ್ದಕೋಶ

[ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಮೂಲದ ಪಂಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ]

ಅ

ಅಂಜುಕುಳಿ, ೨೯೯, ಹೆದರುವವನು, ಹೇಡಿ.
ಅಡಕಂ, ೪೭೪, ಹಡುಗಿರುವುದು, ಸೂಕ್ಷ್ಮ
ವರಿತು ಸುಮ್ಮನಿರುವುದು.
ಅಣಕಂ, ೨೨೯, ಕಾಟ.
ಅಣುಗ, ೪೨೭, ಮುದ್ದಿನ ಮಗ.
ಅಂದುತೊಟ್ಟು, ೫೨೫, ಅಂದು ಮೊದಲುಗೊಂಡು.
ಅನ್ನರ್, ೨೭೫, ಅಂಥವರು.
ಅರಿಯು, ೬೫, ೨೯೬, ಅಸಾಧ್ಯನಾದ, ಗೆಲ್ಲುವ
ದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾದ (ಅರಿದು-ಎಂಬುದರಿಂದ).
ಅರಿಯದು, ೭೪೬, ಅರಿದಾದದ್ದು,
ದುಸ್ಸಹವಾದದ್ದು.
ಅಜಗುಲಿ, ೨, ಧರ್ಮಭಾತಕ, ದುಷ್ಟ.
ಅಜಾಯಮೆ, ೪೫೪, ಅಜ್ಞಾನ.
ಅಜಿ, ೫೨೨, ಅಡಗು.
ಅಳವು, ೧೦೦೦, ಪ್ರಮಾಣ, ಶಕ್ತಿ, ಮಿತಿ.
ಅಳಿಲು, ೨೨೫, ಕೆಸರು.
ಅಜಲ್, ೧೨೨, ದುಃಖ.
ಅಜ್ಜಿ, ೪೬೧, ಪ್ರೀತಿ.
ಅಜಿ, ೨೨೯, ಕೆಟ್ಟ; ೨೯೭, ಸಾಯಿ.
ಅಜ್ಜು, ೨೪೧, ಮುಳುಗು.

ಆ

ಆಗು, ೧೯೯, ಮುಂದೆ ಆಗತಕ್ಕದ್ದು, ಗತಿ.
ಆರ್, ೫೨೨, ಕೂಗು, ಅಬ್ಬರಿಸು.
ಆರಯ್, ೫, ವಿಚಾರಮಾಡು.
ಆಳ್, ೧೧೦, ಮನುಷ್ಯ; ೪೯೫, ವೀರ.
ಆಳ್ವನಂ, ೭೪೨, ಪೌರುಷ.
ಆಲ್ವನ್, ೨೫, ಆಳದ ಒಡೆಯ.

ಇ

ಇಡು, ೧೨೪, ಎಸೆ.
ಇದಿರ್, ೯೨೯, ಎದುರಿಸು, ವಿರೋಧಿಸು.

ಈ

ಈಂಟು, ೨೭೨, ಕುಡಿ.
ಈಜ್, ೬೦೪, ಎಳೆದುಹಾಕು, ಸೆಳೆ.
ಉ
ಉರ್ಕು, ೪೫೫, ಉಕ್ಕು, ಕೆಡು, ಅಭಿಮಾನ,
ಅಹಂಕಾರ.
ಉಗ್ಗ ಕನ್ನಿಕೆಯರ್, ೬೫೧, ತಿಳಿದುಕೊಂಡು
ಕೊರಡುವವರು (Furies).
ಉಡುಗೊಜಿ, ೮೦೫, ಮೆಚ್ಚು, ಬಹುಮಾನ.
ಉಬ್ಬಿಸು, ೨೨೦, ಸಂಕಟ.

ಊ

ಊಡು, ೮೧, ಕುಡಿಸು; ೮೪೫, ಉಣಿಸು.

ಎ

ಎಡರ್, ೧೮೨, ಕಷ್ಟ, ಕೇಡು.
ಎಡೆಪುಕ್ಕು, ೫೮೦, ನಡುವೆ ಸುಗ್ಗಿ.
ಎರೆ, ೧೦೨, ಪಾರ್ಥಿವ; ೬೪೮, ಆಹಾರ.
ಎಜಕೆ, ೪೮೦, ರೆಕ್ಕೆ.
ಎಳಮೆ, ೨೬೧ } ಎಳೆಯ ಮಯಸ್ಸು.
ಎಳೆ, ೬೦೦ }
ಎಸಕಂ, ೯೫೬, ಕೆಲಸ.
ಎಜ್ಜಿಟ್ಟು, ೪೫, ಓಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗು.

ಏ

ಏಜ್, ೭೨೦, ಗಾಯ.
ಏವೆನ್, ೬೨೫, ನಾನು ಯಾವಳು, ಏತಕ್ಕಾದೇನು.

ಒ

ಒಗೆ, ೪೦೮, ಹುಟ್ಟು.
ಒಣರ್, ೬೨೭, ತಿಳಿ, ಎಣಿಸು, ಛಾವಿಸು.
ಒರೆ, ೫೮೧, ಹೇಳು, ತಿಳಿಸು.
ಒರ್ಮಯ್, ೨೯೪, ಒಬ್ಬ, ಅಸಹಾಯ,
ಏಕಾಂಗವೀರ.
ಒಜಗು, ೨೮, ನಿದ್ರೆಮಾಡು.

ಒಜತ, ಲಲಿತ, ಚಿಲುಮೆ, ಊಟ, ಬುಗ್ಗೆ.
ಒಸಗೆ, ಶಿಲಿ, ಶುಭ ವರ್ತಮಾನ.
ಒಸೆ, ಗಿರಿ, ಒಲಿ, ಪ್ರಸನ್ನವಾಗು.
ಒಬ್ಬ, ೩೪, ಪ್ರವಾಹ.

ಕೆ

ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ, ೫೩೭, ಅತಿ ಪ್ರೀತಿ.
ಕಡನ್, ೭೯೯, ಸಾಲ, ಮಣ, ಕರ್ತವ್ಯ.
ಕಡೆಗಣಿಸು, ೮೩೯, ತಿರಸ್ಕರಿಸು.
ಕಣಿ, ೫೯೦, ಕಾಲಜ್ಞಾನ.
ಕಣ್ಣುಮಣಿ, ೪೫೭, ಪ್ರೀತಿಸಾತ್ಮ, ಸುಖದಾಯಕ.
ಕನ್ನಡಿ, ೬೦೯, ಕೋಪ.
ಕರೆ, ೩೫೩, ತೀರ.

ಕಜುಬು, ೧೩೪, ಅಸೂಯೆಪಡು,
೬೪೧, ಹುರುಡಿಗೆ ಪಾತ್ರ.

ಕಜ್ಜಿ, ೫೩೩, ಕಳಂಕ, ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು.

ಕಲಿ, ೧೬೧, ಶೂರ.

ಕಲ್ಕಿ, ೫೧೩, ಶಿಕ್ಷಣ.

ಕಲ್ಲುಜಿ, ೯೭೯, ಗೋರಿ, ಸಮಾಧಿ.

ಕಲ್ಲಿಮ್, ೫೩೫, ಕಲಿಯುವು.

ಕಲ್ಲಂ, ೫೩೭, ಕಲಿಯೋಣ.

ಕಳ್, ೧೬೩, ಹೆಂಡ.

ಕಳ, ೨೧೬, ಕಣ, ಯುದ್ಧರಂಗ.

ಕಟಲ್ಕು, ೬೩೪, ಕಳಸು, ಪಶ್ಚಿಮಕೊ.

ಕಟಲಿಸು, ೭೩, ಕಾಣದಂತೆ ಮಾಡು.

ಕಟ, ೬೭೩, ಸಾಯಿ.

ಕಾನ್, ೪೮೯, ಬೆಟ್ಟದ ಪಶ್ಚಲಿನ ಕಾಡು.

ಕಿಟ್ಟಲಿ, ೫೩೫, ನೆಲದ ಕೆಳಗು, ಅಧೋಲೋಕ
(Hades.)

ಕೀಜನ್, ೩೯೯, ನೀಚ.

ಕೀಜ್ಗರ್, ೮೩೧, ಕೆಳಗಿನವರು, ಸಾಮಾನ್ಯರು.

ಕುಡಿ, ೮೩೧, ಒಕ್ಕಲು, ಕುಳ, ವಂಶ.

ಕುತ್ರಿ, ೩೩೭, ರೋಗ.

ಕುಡಿಕುಡಿಗೋ, ೪೯೮, ಬೇಯಿ, ಸಂಕಟಪಡು.

ಕುರುಳಿಡು, ೯೮೩, ಮುಡಿ ಕೊಡು.

ಕುಜಾಪು, ೫೮೩, ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಉದ್ದೇಶ, ಗುರಿ.

ಕುಳಿರ್, ೫೩೦, ಚಳಿ.

ಕೂರ್, ೪೭೩, ಕ್ರೂರ.

ಕೂರ್ಪು, ೬೪೩, ಹರಿತ.

ಕೂರಿತ್ತು, ೩೨೮, ಹರಿತವಾದದ್ದು.

ಕೆಡೆ, ೩೬೪, ಬೀಳು.

ಕೆಡೆನುಡಿ, ೯೨೯, ಶುಚ್ಛವಾಗಿ ಮಾತನಾಡು.

ಕೆಸಜು, ೧೩೪, ಕಳಂಕ.

ಕೆಳರ್, ೩೫, ಕೆಳಗು, ಕೋಪಗೊಳ್ಳು.

ಕೆಳರಿಸು, ೬೧೬, ಕೆಳಗಿಸು, ಉದ್ರೇಕಗೊಳಿಸು.

ಕೆಜಿ, ೬೯೮, ಮುದುಕ.

ಕೊಡಗೆ, ೬೪೩, ಕೊಟ್ಟ ವಸ್ತು.

ಕೊತ್ತು, ೩೫೩, ಕೊಚ್ಚು.

ಕೊಜ್ಜಿ, ೫೦, ಕತ್ತರಿಸು.

ಕೊಜ್ ಪಲ್, ೫೩೦, ಕೊರೆತವೇ ಹಲ್ಲಾದ.

ಕೊರ್, ೩೬೩, ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಿಡಿ, ಗ್ರಹಿಕೆಗೆ ಬರು.

ಕೋಡು, ೫೪೯, ಶಿಖರ.

ಕೋಯಿಲ್, ೫೫೦, ಗುಡಿ, ದೇವಾಲಯ.

ಕೋಲ್, ೧೩೫, ಬಾಣ; ೭೪೧, ದಂಡ,

ಅಧಿಕಾರ.

ಗೆ

ಗಾಂಪು, ೭೧೦, ಬೆಪ್ಪು.

ಗಿಡಿ, ೬೫೬, ೮೬೭, ತುರುಕು.

ಗೆತ್ತು, ೫೧, ಭ್ರಮಿಸು.

ಗೆಲ್ಲಂ, ೧೪೬, ಜಯ.

ಗೆಲ್ಲವೆಣ್, ೬೦೩ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ.

ಶೆ

ಚಮ್ಮಟಿಗೆ, ೯೫, ಚಾವಟಿ.

ಜ

ಜೋಲ್, ೧೮೧, ಬಗ್ಗು, ಶಕ್ತಿಗುಂದು.

ತೆ

ತಗು, ೫೩೭, ೮೫೮, ಯೋಗ್ಯವಾಗು.

ತಣಿ, ೮೪, ಕೃಷ್ಣಹೊಂದು.

ತರುನಲಿ, ೫೩೦, ತಬ್ಬಲಿ.

ತಜಾಸಲ್, ೧೫೭, ನೆಚ್ಚೆಯಿಸು, ಮನಸ್ಸುಮಾಡು.

ತಜಾಸಲವು, ೪೭೩, ನಿರ್ಣಯ, ದೃಢಸಂಕಲ್ಪ.

ತಜುಬು, ೧೫೮, ದಬ್ಬು.

ತಲೆಮೆಚ್ಚಿ, ೫೧೧, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮೇಲಾಗಿ ಮೆರೆ
ಯುವುದು.

ತವರದವಿ, ೪೭೯, ಹುಟ್ಟಿದ ಅದವಿ.

ತಬ್ಬು, ೯೯೯, ತಗ್ಗು.

ತಬ್ಬು, ೫೧, ತಬ್ಬು.

ತುಜು, ೪೫, ದನ, ಪಶು.

ತುಜುಕಾಜನ್, ೬೮೮, ದನ ಕಾಯುವವನು.

ತೆಂಕವಜು, ೭೯೧, ತೆಂಕಲ ದಾರಿ, ದಕ್ಷಿಣಾಪಥ.

ತೆಗೆ, ೩೦೪, ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟು.

ತೆರೆ ಮಸಗು, ೪೯, ಬಿರುಗಾಳಿಯ ಸಮುದ್ರದಂತೆ

ಉಕ್ಕು, ಹೆಚ್ಚಾಗು.

ತೊಟ್ಟಿಯ, ೬೮೮, ಬೆನ್ನ.

ತೊಟ್ಟು, ೪೨೩, ತೊಟ್ಟು, ದಾಸಿ.

ದ

ದಜು, ೨೧೯, ಸೈನ್ಯ.

ದಾಜು, ೩೮, ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಡೆಯುವುದು.

ನ

ನಡವು, ೪೧೪, ಸಲಹು.

ನಮಗಾಜನ್, ೮೧೪, ನಮದ ನಡತೆಯನ್ನಂತ

ವನು, ಮರಾಭೆಮನ್ನು ಬಲ್ಲವನು.

ನಲ್ಲಿರ್, ೬೩೭, ಒಳ್ಳೆಯವರಾ.

ನನಿರ್, ೨೬೫, ಕೂದಲು.

ನಾಡಾಡಿ, ೮೧೭, ಸಾಮಾನ್ಯ, ಅಲ್ಪ.

ನಾಡ್, ೧೨೭, ನಾಚಿಕೆ, ಅವಮಾನ.

ನಿಜ, ೧೬೪, ಕ್ರಮ, ನ್ಯಾಯ.

ನೆಗಟು, ೧೧೬, ನಡೆದುಕೊಂಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡು ;

೩೭೪, ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗಿ ಬಾಳು.

ನೆರಂ, ೬೦೩, ಸಹಾಯ.

ನೆರ್ವು, ೫೩೯, ಸರಿ.

ನೆಸಜ್, ೩೩೩, ಸೂರ್ಯ.

ನೋನ್, ೨, ಪ್ರತವನ್ನು ಆಚರಿಸು.

ನೋಂ, ೨, ಪ್ರತ, ದೀಕ್ಷೆ, ನೋಹ.

ಪ

ಪಗಲ್, ೧೧೫, ದಿನ.

ಪಟ್ಟಿ, ೧೨, ಮಲಗಿದ್ದ.

ಪಟ್ಟಿ, ೯೮೯, ಹಟ್ಟಿ, ಮನೆ, ಹಳ್ಳಿ.

ಪಡಿ, ೯೪೩, ಸಮಾಸ, ಬಡಲು.

ಪಡೆ, ೧೨, ಸೈನ್ಯ.

ಪರ್ದು, ೮೨೪, ಹದ್ದು.

ಪಜು, ೨೩೫, ಹರಿ, ನಾಶವಾಗು.

ಪಜು, ೧೧೯, ನಿಂದೆ, ಅವಮಾದ.

ಪಾಂಗು, ೬೦೦, ರೀತಿ, ಸ್ವಭಾವ.

ಪಾರ್, ೩೩೭, ನಿರೀಕ್ಷಿಸು ; ೫೬೧, ನೋಡು.

ಪಾರ್ವರ್, ೮೪೯, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ಹಾರುವರು.

ಪಿರ್ಗು, ೭೫೫, ಹಿಗ್ಗು.

ಫರ್ಜು, ೫೮, ಹುಚ್ಚು.

ಫುರ್ಜು, ೪೧೯, ತಿರುಳುಳ್ಳವನು, ಜ್ಞಾನಿ.

ಫುಲ್, ೬೯೭, ಮರದ ತೋಪು.

ಪೆಂಪು, ೭೨೪, ಮಹಿಮೆ.

ಪೆರ್ದು, ೨೦, ದೊಡ್ಡವನು, ಸ್ವಾಮಿ, ದೇವರು.

ಪೆರುಡಿ, ೮೩೧, ದೊಡ್ಡ ವಂಶ.

ಪೆಜ್, ೪೯೧, ಚಂದ್ರ.

ಫೊಂಕಂ, ೪೯೯, ಉಜ್ಜು, ಉತ್ಸಾಹ.

ಫೊಗಸು, ೭೨೯, ಹಗಲು, ಹೊತ್ತಾರೆ.

ಫೊಡೆ, ೪೦೪, ಹೊಟ್ಟೆ, ಒಳಗು.

ಫೊನಲ್, ೩೩೩, ಹೊಲ.

ಫೊಂದು, ೭೮೪, ಸಾಯಿ, ನಾಶವಾಗು.

ಫೊಯ್ತು, ೨೫೨, ಎಟು ತಿಂದ.

ಫೊಲ್ಲ, ೧೫೪, ಕೆಟ್ಟ.

ಫೊಲೆ, ೩೦೨, ಹೊಲೆ, ಕೆಡುಕು.

ಫೊಸೆ, ೪೭, ಉಜ್ಜು.

ಫೊಟ್ಟು, ೬೬೭, ಸೂರ್ಯ.

ಫೊಪೆವೆಂಡಿರ್, ೬೯೦, ನದಿಗಳ ಅಧಿದೇವತೆಗಳು.

ಫೋಕೆ, ೯೪೧, ಹೋಗಲಿ.

ಬ

ಬಣಬೆ, ೨೬೪, ರಾಶಿ.

ಬಲ್ವಣ, ೫೩, ದೊಡ್ಡ ಹೆಣ.

ಬಸವಜು, ೨೭೭, ಜ್ಞಾನ ತಪ್ಪು, ಪರವಶವಾಗು.

ಬಳವಿ, ೧೮೫, ಎಳೆಗೆ, ಅಧ್ಯುದಯ.

ಬಳೆಯಿಸು, ೯೭೭, ಬಳೆಯಿಸು.

ಬಜಾಯಟ್ಟು, ೨೫೧, ಆಳನ್ನು ಓಡಿಸು.

ಬಜಾವಿದು, ೫೩೧, ದಾರಿ ಬಿಡು.

ಬಾನರ್, ೩೩೮, ದೇವತೆಗಳು.

(ಬಾನ್=ಆಕಾಶ).

ಬಾರ್, ೪೬, ಕತ್ತಿ.

ಬಿರ್ಚು, ೪೬, ತುಂಡುಮಾಡು.

ಬಿಡುತೆ, ೬೧೭, ಬಿಡುಗಡೆ.

ಬಿರ್ದಿನನ್, ೫೬, ಅತಿಥಿ.

ಬಿರ್ಚು, ೬೬೬, ಲ೨೬, ಬೆತಣ.

ಬಿರ್ದುಬರ್=ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಬರು.

ಬಿಜುಗಾಣ್ಣೆ, ೭೯೦, ಕ್ರೂರವಾದ ದೃಶ್ಯ.

ಬಿಲ್ವಿಸನ್, ೮೩೪, ಬಿಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸ, ಚಾತುರ್ಯ.

ಬೀಡು, ೩, ಗೂಡಾರ, ಪಾಳೆಯ.

ಬೀಣೆ, ೮೩೪, ವೀಣೆ.

ಬೆದಕು, ೧೬, ಹುಡುಕು, ವಿಚಾರಮಾಡು.

ಬೆಸನ್, ೪೪೫, (ಹೇಳಿದ) ಕೆಲಸ.

ಬೆಲ್ವನ, ೭೧೦, ಬೆಳ್ಳು.

ಬೆಳುವ, ೧೩೧, ಒಂದು ಬಗೆಯ ಪಾರಿವಾಳ,

ಸೋರೆಹಕ್ಕಿ.

ಮು

ಮಗುರ್, ೨೬೨, ಹಿಂದಿರುಗು.

ಮಗುಬ್, ೬೩೯, ಸಂತೋಷಿಸು.

ಮರುರ್, ೪೨, ೨೧೩, ೪೯೬, ವಿಶಾಚಿ, ಭೂತ;

೨೭೭, ಹುಚ್ಚಾಗು; ೪೧೯, ಹುಚ್ಚ.

ಮಬುರ್, ೬೬೬, ಕತ್ತಲೆ.

ಮಾಹ್, ೯೯೯, ಬಿಡು.

ಮಿನ್ನುಕು, ೪೭೦, ಗೊಣಗು, ಮೆತ್ತಗೆ ಜಮಿಸು.

ಮುಕ್ತನ್, ೪೦೧, ಮೂರ್ಖ, ಅಯೋಗ್ಯ.

ಮುಡಿ, ೫೨, ೩೯೫, ಕಿರೀಟ.

ಮುಂದುಗಾಣ್ಣೆ, ೪೪೪, ಭವಿಷ್ಯದ್ವಾನ್, ದೊರದೃಷ್ಟಿ.

ಮುನ್ನೀರ್, ೧೬೭, ಸಮುದ್ರ.

ಮುಯ್, ೨೬೦, ಹಗೆ ತೀರಿಸುವುದು,

ಪ್ರತೀಕಾರ, ಮುಯ್ಯಿಗೆ ಮುಯ್ಯಿ.

ಮುಸುಬ್, ೫೭೭, ಮುತ್ತಿಕೊ.

ಮೂಗುಸಿರ್ಗರ್, ೧೫೮, ಮೂಗ ಜಂತುಗಳು.

ಮೆಯ್ಯಡು, ೯೮೩, ನಮಸ್ಕರಿಸು.

ಮೊನೆ, ೩೩೩, ಯುದ್ಧ, ವ್ಯಾಹಮುಖ.

ಮೊರೆ, ೯೪೫, ಕೂಗು, ಹಾರಾಡು.

ಮೊಜ್, ೪೩೨, ನಂಟು, ದಿಕ್ಕು.

ಮೊಜಂಗು, ೩೫೨, ಧ್ವನಿ, ಗುಡುಗು.

ಮೊಜ್ಜು, ೫೩೦, ಬಗ್ಗು, ವಶವಾಗು.

ಸ್

ಸಮುಬ್, ೪೮೦, ಸಂತಯಿಸು, ನೆಟ್ಟಗೆ ಮಾಡು.

ಸಮೆ, ೮೦೭, ಮಾಡು.

ಸಮ್ಪು, ೨೨೫, ನಿಂತು, ಅಳಿದು ಹೋಗಿ.

ಸಮ್ಪು, ೭೯, ಒಳ್ಳೆಯದು, ಪುಣ್ಯ.

ಸಾಲ್ವನ್, ೧೮೨, ಸಾಕಾಡವನು, ಎದುರಿಸಬಲ್ಲ

ಶೂರ.

ಸಿಡಿ, ೭೯೫, ಕೋಪಿಸಿಕೊ.

ಸುರಿಗೆ, ೮೦೪, ಸಣ್ಣ ಕತ್ತಿ, ಕಠಾರಿ.

ಸೂಲ್ ಮುಲುಕು, ೪೨೬, ಹೆರಿಗೆಯ ಬೇನೆ.

ಸೇವಿಸು, ೮೦, ಸೇವೆಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸು.

ಸೋರೆ, ೫೦೫, ಬೆಳುವಿನ ಹಕ್ಕಿ.

ಸೋವು, ೬೮೦, ಬೇಟೆ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು

ಹೋಗುವುದು.

L. B.

